UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

dictis priorib. liuellarijs, ſeu emphyteotis ꝗdã crimi
na ꝑpetrarũt, ex ꝗb. de iure bona eorum publicanda
ſunt, & cameræ fiſcali applicãda, ꝗritur modo, vtrũ
illud vtile dñiũ rei, qđ erat apud liuellarios delinquẽ
tes, & cenſetur finitũ ob delictũ cõmiſſum, vel ſaltẽ
eſt ɔſolidandũ cũ directo dñio, debeat ɔſolidari cũ
dñio, qđ habent nobiles de Bellencinis, an verò cũ il
lo, qđ nobiles de Rãgonib. hr̃e dicũtur: Et ſanè de iu
re loquendo, ſtãtibus præmiſſis, nõ video poſſe ɔſo
lidari cũ iure Bellencinorũ, ꝗa ipſi habent dũtaxat
quoddã vtile dñiũ iuris exigẽdi, qđ actio vtilis appel
latur, vt ſ. † igitur nõ cognoſco, qũo cũ hoc iure vti
li, qđ actio vtilis eſt, vt ꝑ Bal. in prælud. feudo. 4. col.
dñiũ vtile, & nãlis poſſeſſio rei ɔſolidet̃, iure. n. hoc
cautũ non reperio, nec eſſe põt: quare † ſi ɔſolidatio
de illo vtili dñio eſt faciẽda, fieri dẽt cũ directo dñio
rei, & ciuili poſſeſſione ipſius do. ɔcedẽtis, cũ vtrũq;
circa rẽ ɔceſſam cõſiſtat, & in habentib. ſymbolũ fa
cilior eſt tranſitus, l. in rẽ. §. itẽ quæcunq;, ff. de rei vẽ
di. c. qđ in dubijs cũ gl. de cõſec. eccl. uel alta. nã eſſet
incõueniens, ꝙ vtile dñiũ rei magis cõſolidaretur
cũ vtili dñio iuris, qđ actio vtilis eſt, quã cũ directo
dñio ipſius rei, quod eſt ferè eiuſdẽ ſubſtãtię, cũ à re
ipſa corporali regulentur, Bal. in l. 2. in 46. q. ff. de re-
rũ diui. & faciũt notata ꝑ Abb. in c. cũ veniſſent col.
2. de reſtit. ſpol. Præterea cũ præfati priores liuellarij
vtile dñiũ habuerint ab ipſo Duce Ferrariæ dño dire
cto, & nõ à nobilib. de Bellencinis, quib. ius expoſtfa
cto ɔceſſum fuit, oĩno ɔcludendũ eſt, illud dñiũ vti
le ɔſolidandũ fore cũ directo dñio, ſeu iure illius, à
quo cauſam habuerũt, & nõ cũ iure illius, à quo cau
ſam nõ traxerunt, † vt probat tex. in c. 1. §. illud de ꝓ-
hibita feudi aliena. ꝑ Federicũ, vbi ſi vaſallus meus
alteri rẽ in feudũ ɔceſſerit, & rõne culpæ vltimi feu-
dũ fuerit finitũ, & reuerti debeat ad dñm, certè re-
uertitur ad ius illius, à quo immediatè prouenit, &
ſic nõ ad primũ dñm directũ, ſed ad vaſallũ conce-
dentẽ, qm̃ ille fuit, qui immediatè vltimo vaſallo rẽ
conceſſit, ſed dicti priores liuellarij rẽ, & vtile dñiũ
immediatè habuerunt ab ipſo Duce dño directo, &
prius, quã dñis Bellencinis acꝗſitũ eſſet, ergo ɔſoli-
datio fieri dẽt cũ dñio directo ipſius primi concedẽ-
tis, cui ius ɔſolidandi ad rẽ fuerat acquiſitũ prius, ꝗ̃
aliquod ius in dictis rebus ipſis Bellẽcinis acꝗreret̃.
4 ¶ Rurſus † quotieſcunq; emphyteota, ſeu liuellarius
priuati tale delictũ cõmittit, ob qđ bona ſint publicã
dã, tũc ius emphyteoticũ, ſeu liuellariũ fiſco, ſeu ca-
meræ applicatur, vt volunt doc. cõiter Bart. Alex. &
alij, in d. l. ſi finita. §. ſi de uectigalibus, & Spe. in ti. de
feudis verſi. 40. ſed comites de Rãgonib. quoad res,
de quib. dubitatur, habent oĩa iura ipſius ducis, & ca
merę exceſſione iuriũ ſibi ab ipſo duce facta, vt ĩ di-
cto inſtrõ trãſactionis, ergo &c. Et ꝑdicta corroborã
tur ex iis, ꝗ̃ voluit Io. And. ĩ addi. Spe. in ti. de locato
5 §. nunc verò verſ. 93. ꝗ voluit, † ꝙ ſi emphyteota rẽ al
teri ad vſufructuãdũ ɔcedat, deĩde emphyteota à iu-
re ſuo ceciderit, res, ſeu illud vtile dñiũ emphyteotę
ad primũ dñm directũ reuertatur, & non ad vſuctua
riũ, & ſic cõſolidatio dicat̃ fieri cũ directo dñio, & ci
uili poſſeſſione primi dñi, & nõ cũ dñio vtili, ſeu nã-
li poſſeſſione vſufructuarij, veluti ẽt voluere Alex.
& alij, in d. §. ex ꝯrio, & inquit Spe. in d. §. nũc verò a-
16 liqua uerſi. 27. † ꝙ ſi primus emphyteota alteri rẽ in
emphyteoſim ɔceſſerit, & vltimus voluerit vẽdere
ius ſuũ, & melioramẽta, tenet̃ primũ dñm reꝗrere,
& ad illũ ꝑtinet nouã inueſtiturã facere, & inducere
nouũ emptorẽ in poſſeſſionẽ rei, illiq; debetur id,
qđ eſt ſoluẽdũ pro noua ĩueſtitura, & nõ primo em-
phyteotæ, ꝗ rẽ ɔceſſerat, ꝗ nõ eſt alr̃ requirendus, vt
hr̃ ẽt per Io. de Imo. in c. potuit 7. col, de locato uer.

itẽ iuxta prædicta. Præterea Io. And. in dicta additio
ne magna, in d. verſi. 93. circa primã qõnẽ, quæ vr̃ eſ
17 ſe qõ noſtra, † qñ dñs vltra ꝙ rẽ ɔceſſerit vni in em-
phyteoſim, alteri iure feudi ɔceſſerat ius ꝑcipiendi
pẽſiones, & obuẽtiones perſonales, vtrũ iſte vaſallus
hr̃e debeat id, quod ſoluitur pro renouationibus ab
emphyteota, poſt longã diſcuſſionẽ inclinare vr̃, ꝙ
magis dño directo debeat̃, quã illi, cui feudũ hmõi
fuerat cõceſſum, niſi aliter expreſſum fuerit, vel ex
qualitate, & ɔdõne ꝑſonarũ aliud ſit dicendũ, ut ibi.
Præterea ſi dubitatur de eo, qđ ſoluitur pro renoua-
tione, an debeatur illi, ꝗ iure feudi fuit à dño inueſti-
tus ſup iure percipiendi penſiones, quãto magis du-
bitãdũ erit de conſolidatione dñij vtilis, & nãlis poſ
ſeſſionis rei, an illa ſit facienda cũ directo dñio, & ci
uili poſſeſſione rei, vel cũ quodã iure exigendi pẽſio
nes, quod appellatur vtile dñiũ non rei, ſed iuris, &
propriè actio vtilis eſſe dr̃, & ex prædictis ɔſtat con-
ſolidationẽ fieri dr̃e nõ cũ hoc vtili dñio iuris exigẽ
di pẽſiones, ſed cum directo dñio rei, quod eſt apud
primũ concedentẽ. ¶ Nec refragatur, d. c. 1. §. illud,
quia ſi rectè conſideretur, potius ad fauorẽ dñi dire-
cti, & ſic ipſorũ comitũ de Rãgonibus facit', quã ꝯ,
ut ſ. induxi. ¶ Nõ aduerſatur tex. in l. vſufructu lega
to, & in l. itẽ ſi fundi, ff. de uſufru. quia loquuntur de
vſufructuario, nos verò loquimur de eo, cui ĩ feudũ
ius exigendi penſiones ɔceſſum fuit, ꝗ nõ dr̃ uſufru
ctuarius, quãuis illud ius ad uſufructuandũ fuerit da
18 tũ, nã † feudũ abſq; dubio eſt diuerſum ab uſufructu,
vt vſufructus eſt tꝑalis, ac morte finitur, ſed non feu-
dũ, & tñ feudũ dr̃ concedi ẽt ad vſufructuandũ, d. c.
1. in fi. in quibus cauſ. feud. amitta. iuncto c. 1. de ſuc
ceſſ. feu. Præterea & ſi in vſufructuariũ tranſeant oẽs
vtilitates, & obuẽtiones rei, ꝗ̃ ſunt in fructu, tñ non
ſequitur, ꝙ in feudatariũ, cui ſolũ fuit ɔceſſum ius
exigendi penſiones, & ad uſufructuandũ, dẽat iure
ɔſolidationis trãſire vtile dñiũ, & nãlis poſſeſſio rei,
ꝗ̃ ſunt pęnitus diuerſa, ut colligitur ex iis, ꝗ̃ uoluit
Io. And. in addit. Tex. ẽt in c. 1. §. ſi uaſallus hic finit̃
lex, potius probat in caſu noſtro illud dominiũ vtile
rei eſſe ad primũ dñm directũ reuerſurũ, quã ad aliũ
vt ibi, alij dicunt oĩno ad dñm ꝑtinere. Præterea ibi
meliorationes, vel earũ æſtimatio debent̃ hr̃dib. va-
ſalli, & nõ dño, ꝗa vaſallus ſuis ſumptib. melioraue-
rat, & iniquũ eſſet dñm cũ aliena iactura lucrari, &
de alieno ditari, l. nã hoc nã̃. ff. de condi. indeb. Hæc
dixiſſe volui potius, vt Illuſtri Comiti Vgutioni ſatiſ
facerẽ, ꝗ̃ ꝙ neceſſariũ fore exiſtimarem, cũ ab alio
dño conſultore optimè fuerit ſatisfactũ. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Vaſallitij ius ex ſubfeudo competens vaſallo, qui alium ſubinfeudauit, non dicitur vtile dominium, ſed quoddam ius perſonale, et potius quædã imago, ſeu quædã reliquiæ vtilis dominij.*
2 *Vtile dominium vtilis dominij non datur.*
3 *Vtile dominiũ vaſalli directum recognoſcens eſt quædã ſeruitus.*
4 *Seruitus ſeruitutis eſſe non poteſt.*
5 *Ceſſionarius habet iura vtilia, & illa alteri cedendo ita in eum transfert, vt nihil apud eum remaneat.*
6 *Vaſallus ſubinfeudans ita in ſubinfeudatum vtile dominium, & naturalem poſſeſſionẽ trãsfert, ut apud ipſum non remaneãt. Et quod ius apud ſubinfeudantem remaneat, & nu. 9.*
7 *Dominij duæ ſolum ſunt ſpecies.*
8 *Dominij vtilis vnum aduerſatur directo, & alterum recognoſcit directum, & quod ſit vtrunque.*
10 *Vaſallum feudo priuandi quæ ſint iuſtæ cauſæ, & num. 81. 83. & 86.*
11 *Inimicitiæ capitales ex terrarum, & locorum occupatione oriri conſueuerunt.*
12 *Vaſallus ex mala ſubditorum, & ſuorum, & domini ſui tractatione*

tione feudo priuandus eſt, & quando nu. 81.

13 Item ex confœderatione cum inimicis domini contracta.

14 Subuaſallus ſi priorem dominum offendit, & contra illum crimē læſæ maieſtatis committit, feudum non priori domino immediatè offenſo, ſed priori vaſallo domino illius immediato acquiritur, & aperitur: & an id ſit verum, & quomodo, plenè declaratur nu. 43. uſq; ad nu. 56.

15 Reiteratio auget, & aggrauat delictum, ingratitudinem, & pœnam: & quando id ſit verum, & quando ſecus nu. 98.

16 Tranſactio ab vno, & cum uno facta alij non nocet: & quando hoc procedat, & quando ſecus nu. 64.

17 Mandatum ſpeciale ad tranſigendum requiritur.

18 Frater fratri, & mater filio tranſigendo non præiudicat.

19 Tranſactio ſuper crimine facta ſolum ius tranſigentis extinguit, & non alterius, cui ex delicto ius fuiſſet quæſitum, & illi iuri per tranſactionem ab alio etiam principe factam non præiudicatur: & quomodo hoc procedat nu. 96.

20 Imperatoris magna eſt auctoritas, & poteſtas.

21 Imperator uices Dei in temporalibus gerit, ſicut Papa in ſpiritualibus, & eccleſiaſticis.

22 Imperator priuare aliquem iure, & dominio ſuo etiam vtili iam acquiſito prohibetur, & quando, & quomodo id ei permittatur, & nu. 24. 31. & 77.

23 Pater querelam inofficioſi teſtamenti filio competentem, & iniuriam, ac offenſionem filij remittere non poteſt.

24 Principi quando ex certa ſcientia, & poteſtatis plenitudine permiſſum ſit priuare aliquem dominio ſuo, & iuribus quæſitis derogare, & nu. 31. & 77.

25 Princeps actionem alicui quæſitam poteſt quoad ſui formalitatē tollere, ſed non facere, quin iuſtitia manu regia, & eo modo ſaltem, quo de iure gentium reddebatur, miniſtretur.

26 Potentia, voluntas, & modus ad perfectionem cuiuslibet actionis concurrere debent.

27 In poteſtate, ac voluntate effectus omnis conſiſtit.

28 Poteſtas propriè dicitur legitimè poſſe.

29 Conditio turpis non dicitur poteſtatiua.

30 Potentia eſt principium cuiuſcunq; effectus, ſine qua voluntas operari non poteſt.

31 Imperator rōne ſui dominij vniuerſalis in toto orbe pōt ex iuſta cauſa aliquem ſuo pleno, et directo dominio priuare, et an quęlibet cauſa ſufficiat; & an id poſſit abſq; ulla cauſa.

32 Actiones facilius tolli poſſunt, quam dominia iure gentium acquiſita.

33 Pacis bonum publicam in ſe vtilitatem continet.

34 Pax pro temporali ſalute appellatur dulcis.

35 Pax debet eſſe perpetua, & ſi temporalis eſſet, dicetur potius tregua.

36 Pax non dicitur ea, in qua latent inſidiæ, & nu. 72.

37 Princeps ob pacis bonum poteſt ſubditis præiudicare, illis iura auferendo, & caſtrum, aut rem aliam unius alteri concedendo, etiam cum illius iniuria, & nu. 111.

38 Pacis conſequendæ cauſa, & ob publicam vtilitatem multa contra regulas iuris conceduntur.

39 Imperator dominium directum, ciuilemq; poſſeſſionem, ac etiam iuriſdictionem generalem in toto orbe, & magis in Germania habere dicitur.

40 Feudum Ducatus Vuitempergenſis ab origine ſua fuit feudum imperiale ſolitum ab Imperatoribus Romanis concedi.

41 Feudum imperiale, ſeu Regale appellatur quaternatum.

42 Feuda quaternata quæ ſint.

43 Diſpoſitio c. 1. §. illud quoq; de probib. feud. alie. per Federicum volens propter offenſam à ſubuaſallo priori domino illatam feudum aperiri domino immediato, & non offenſo, declaratur uſq; ad nu. 56.

44 Vaſallus propter ſeruitium domino immediato præſtandum non poteſt imperatorem offendere.

45 Imperatoris perſona ſemper ab omni iuramento fidelitatis, & ab omni obligatione ſeruitute præſtandi cenſetur excepta.

46 Imperatori, ſeu Regi, à quo feudum conceſſum eſſet, plura ſpecialia in materia feudali ſunt introducta.

47 Subuaſallus imperatorem priorem dominum adiuuare tenetur, ſecus in alio inferiore.

48 Perſona loquentis ſub verbis generalibus, & imperſon… comprehenditur.

49 Imperatores, & Reges magis honorandi ſunt, quam…

50 Ex iniuria vni illata alium agere, & pęnam conſequi… exorbitans.

51 Duplex vinculum fortius operatur, quam ſimplex.

52 Imperator etiam poſt ſententiam, & illius exequution… delictum, & pœnam eius remittere.

53 Feudum quando propter delictum, & crimen vnà cum… tate bonorum tranſit, & confiſcatur.

54 Mora, & pœna, ſeu culpa facilius euitatur, quando… terpellatus actualiter ſatisfecit, quam quando ad… terpellationem ſatisfacere paratus eſſet.

55 Feudum ex offenſa non aperitur, niſi is, cui deberet aper… rit, & declarauerit.

56 Ob crimen læſæ maieſtatis in principem commiſſum om… ac etiam feuda ipſo iure publicantur.

57 Feudi amiſſio ob culpam, & felloniam à vaſallo aduer… num commiſſam requirit ſententiam.

58 Præuentioni locus eſt inter duos eandem, ſeu parem i… nem habentes.

59 Communionis cauſa quis præueniendo poteſt de toto iure… tota re liberè diſponere etiam cum præiudicio iuris…

60 Adimplenti pro parte ſua debent ab alia parte conuent… miſſa adimpleri, & obſeruari.

61 Exceptio principis à ſua generali diſpoſitione facta de… pluribus caſibus, in quibus noluit tertio præiudicare… intentionem ipſius, quòd in alijs uoluerit tertio præ…

62 Vaſallus abſq; ſui domini immediati conſenſu non pote… do tranſigere.

63 Et quando ſecus ſit.

64 Tranſactio ab imperatore, & principe, vt à publica p… cta pro bono pacis, & utilitatis uniuerſalis alijs qu…

65 Principis contractus ex cauſa publica celebratus vim… net, & eſt pro lege ſeruandus.

66 Determinatio vna plura determinabilia reſpiciens illa… riformiter determinare.

67 Diſpoſitionis eiuſdem una pars aliam dubiam declarat.

68 Incluſio vnius eſt aliorum excluſio.

69 Verbum permanere, pertinere, & pernoctare importa… ctu, & omni perfectione, & non ad tempus.

70 Verba ſunt cum effectu intelligenda.

71 Dolus, et fraus in diſpoſitionibus à principe factis ſp…

73 Celeſtinus Papa damnatus, quòd de mane gratiam fa… illam de ſero reuocabat.

74 Princeps poteſt quidem de perpetuo facere corruptibile… in alterius præiudicium.

75 Fraus quòd alteri fiat, non debet ſub uerbis generalibus… fuſis intelligi.

76 Fratrem uoluiſſe fratri, & iuribus ſuis præiudicare non… ſimile, quando procedat.

77 Princeps quibus in caſibus poſſit iuribus etiam alteri … iudicare.

78 Conſequens trahit ad ſe omne ſuum antecedens, ſeu… quod cum eo connexitatem habet.

79 Maleficia ex voluntate, et propoſito delinquentis diſting… & abſq; propoſito, & uoluntate delinquendi quid… nibile, etiam ſi in delictum cadere uideretur.

80 Feudo vaſallus, ſeu ſubuaſallus non eſt priuandus, quan… faceret non animo principaliter dominum offendendi.

81 Monitio legitima quę dicatur.

82 Subditis grauamina imponi, neceſſitate cogente, eſt ſ… permiſſum.

83 Feudo priuandum eſſe uaſallum aſſaliētē caſtra domini… ſit uerum: Et quid de aſſaliente perſonam domini, et…

84 In pœnalibus, & in pœna priuationis feudi non eſt à… rium recedendum.

85 Iniuria in perſonam illata maior eſt illa, quæ in perſonam… citer irrogatur.

87 Gloſæ auctoritas eſt magiſtralis, non autem neceſſaria.

Expreſſa iuris diſpoſitio maximè in pœnalibus non eſt propter argumentationes, & diſputationes doctorum relinquenda.

Communis ſcribentium opinio in argumentis fundata relinquenda eſt etiam in iudicando, quãdo claram iuris deciſionẽ habemus.

Ad feudi priuationem dominus propter damnificationem contra uaſallum non agit. Et quomodo agat.

Militum laſciuia, & abuſu factum dominum ad pœnam non obligat, ſed ſolum ad damnorum ſatisfactionem.

Criminis læſæ Maieſtatis contra Imperatorem perpetrati publica eſt accuſatio, & omnibus de populo competit, maximè ijs, qui ſuam, uel ſuorum iniuriam proſequuntur.

Inimicus unius fratris cenſetur alterius fratris inimicus, & propter iniuriam uni fratri illatam ius agẽdi, ſeu accuſandi poteſt alteri fratri competere: & an id ſit uerum, num. 97.

Cæſaris proprium eſt delicta ueniam petentibus abolere, atque extinguere.

Tranſactio criminis, quando non extinguat delictum, quin alius de illo poſſit delinquentem accuſare, & quando ſecus.

Ex iniuria uni illata an alius iniuriam pati dicatur, & an ex ea agere poſſit.

Exceptio regulam firmat in caſibus non exceptis.

Vaſallo culpa omnis remiſſa, & feudum reſtitutum eſſe cenſetur quando dominus illum ad gratiam, & obedientiam recepit.

Iuramentum fidelitatis à domino ſubditis preſtandum quid importet.

Princeps noluiſſe ius alterius tollere, & illi præiudicare uidetur, niſi id exprimat: & quę expreſſio ſufficiat.

Expreſſum quid dicitur etiam uerbis generalibus, & mente diſponentis comprehenſum.

Ad gratiam receptus non dicitur plenariè reſtitutus: & quando ſecus, num. 110. 112. & 113.

5 Ad feudum iam alteri acquiſitum quis ex reſtitutione facta à principe non dicitur reſtitutus.

Et quando ſecus, num. 110. 112. & 113.

6 Priuilegiũ, & beneficium principis ſemper eſt ſaluo iure alterius, & abſque alicuius prẹiudicio intelligendum.

Et quando ſecus, num. 113.

7 Gratiam de delicto alicui facere, & illum reſtituere, ſeu reintegrare differunt.

Et in quo caſu bona ob crimen publicata, & amiſſa recuperentur, & num. 112.

8 Reſtitutionis natura eſt, ut bona iam alteri ex titulo acquiſita nõ recuperentur.

Et quando ſecus, num. 110. 112. & 113.

9 Feudum ſi ob delictum ſit domino ipſo iure acquiſitum, & delinquens poſtea gratioſè reſtitutus, reſtitutio non prẹiudicat illi, cui feudum fuit acquiſitum.

Et quando ſecus, num. 112. & 113.

0 Ad gratiam receptio, & indulgentia facta à Principe cum ſubditis ſuis quando uim plenæ reſtitutionis, & reintegrationis bonorum, & omnium amiſſorum habeat, & operetur.

2 Reſtitutio, ſeu reintegratio propter pacem facta ad omnia bona ẽt publicata, & ad tertium ex aliquo titulo peruẽta extenditur.

3 Princeps quando alteri uelle præiudicare dicatur.

4 Et quando plenitudiue poteſtatis uſus cenſeatur, etiam ſi non expreſſerit.

5 Acquiſitio mediante ſententia dicitur fieri mediante iure ciuili, & poſitiuo.

6 Princeps etiam ſine cauſa ius, quod eſt de iure poſitiuo debitum, tollere poteſt.

7 Et multo magis cum cauſa, & quando ius erat acquirendum.

8 Ius quęrendum facilius tollitur, quam ius quæſitum.

19 Vaſallus habens bona feudalia à domino temporali ſi crimen committat, propter quod bona ſint publicanda, bona tantum patrimonialia confiſcantur, & feudalia ad dominum reuertuntur.

Et quando hoc ſit uerum, & quando ſecus, nu. 123.

0 Feudatarius qua ratione habeat feudum, & utile dominium.

1 Iuramentum fidelitatis dicitur eſſe perſonaliſſimum.

2 Feudum, quod datur ratione fidelitatis, & ſeruitij perſonalis a uaſallo preſtandi, in fiſcum propter publicationem bonorum tranſire non debet.

Et quando hoc ſit uerum, num. 123.

124 Vaſallus hoſtiliter contra filium domini inſultum faciens an feudo priuetur, & nu. 126. & 130.

125 Vaſallus hoſtiliter dominum aſſaliendo feudo priuatur.

127 Priuare aliquem feudo grauis pœna cenſetur.

128 Priuatio, & extinctio omnis eſt mors quædam habenda.

129 Iniuria illata filio quomodo, & ad quem effectum dicatur patri illata.

130 Vaſallus filium domini perſonaliter offendens priuatur feudo.

131 Vaſallus filiam, uel ſororem domini ſtuprans, aut adulterans feudo priuatur.

132 Vaſallus, & dominus ex quibus cauſis ille feudo, hic autem ſuo directo iure priuari poſſit, nulla certa regula, aut diffinitione eſt comprehenſum.

133 Vaſallus, & dominus pares reputantur quoad amiſſionem iuris ſuis ex fellonia in ſe uiciſſim commiſſa, & alter alteri ex fellonia uiciſſim tenetur, & punitur.

134 Dominus quare proprietate ſua priuetur, ſi aduerſus uaſallum ſuum culpam, uel felloniam aliquam commiſerit.

135 Vaſallus delator domini exiſtens priuatur feudo, & quando, nu. 138. 139. & 140.

136 Heres teſtatorem, & patronus libertum accuſantes ambo à bonorum poſſeſſione excluduntur.

137 Accuſans aliquem de crimine, & illud non probans eſt puniendus & quando, num. 143.

138 Dominus uaſallum accuſans, an, & quando iure ſuo, & ſua proprietate ſit priuandus, & quando non, & nu. 140.

139 Vaſallus accuſando dominum excuſatur, proſequendo ſuam, uel ſuorum iniuriam.

140 Vaſallus dominum pro principe, uel republica accuſans pœnam priuationis non patitur.

141 Feudum cui aperiatur ex accuſatione, ſeu aliqua fellonia à domino aduerſus uaſallum commiſſa.

142 Dignitatum capaces ſunt illi ſolum, qui eas à principe habuerint.

EPITOME.

Tranſactio ab Imperatore ob componendam pacem facta cum ſubuaſallo ſuper feudo Imperiali, de quo is fuit ab alio uaſallo ſubĩfeudatus, ꝙ uaſallo ſub infeudanti domino illius immediato prẹiudicet, & facta ſubuaſallo ab Imperatore plenaria remiſſione, ac reſtitutione, ꝙ ob delicta ab eo commiſſa, propter quæ ſubfeudum aliàs eſſet dominis ſuis apertum, dominus immediatus illum accuſare, & aduerſus eum ad ſubfeudi amiſſionẽ agere non poſſit, demonſtrat̃.

Feudum imperiale ob offenſam à ſubuaſallo Imperatori priori domino illatam aperiri non domino immediato, qui ſubinfeudauit, ſed Imperatori domino offenſo, probatur, & diſpoſitio c. 1. §. illud quoq;. de prohib. feud. alien. per Feder. plenè declaratur.

Feudo non priuatur Vaſallus ob ſimplicem inſultum ſine læſione perſonali aduerſus filiũ dñi factum.

Dominus vaſallum de crimine, ob quod feudo priuandus eſſet, accuſans, & non probans, an in amiſſione iuris ſui ſit puniendus, hic agitur, & non eſſe puniẽdum in hoc caſu ex pluribus oſtenditur.

CONSILIVM LXXVI.

ET ſi in hac tam graui, tantique ponderis cauſa multa nos monent, ut prouinciam huiuſmodi coràm Cæſarea maieſtate de iure diſceptandi, ac reſpondendi non ſuſcipiamus, & primo quidem, quòd non ignari ſumus, leges omnes fateri illam in ſcrinio ſacratiſſimi pectoris ſui iura omnia gerere, adeò quòd ij, qui de iure apud eam uerba facere audeant, non iuriſperiti, ſed fatui, & inſulſi potius ſint iudicandi, deinde, quòd magnitudo, & grauitas cauſæ, in qua de ſtatu, perſona, honore, de bonis, ac denique

de

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

de ſumma rerũ Illuſt. Ducis Vuirtempergenſis agiť, expoſcit, ut nihil niſi perfectum ingenio, elaboratũ induſtria in medium afferatur, eiusque rei difficultatem augent pſtans ingenium, ſingularisq; ſcientia, ꝓuidentia, atq; iuſtitia illorum patrum, ac Cæſarei cõſiſtorij procerum, quibus Cæſarea maieſtas cauſam hanc cognoſcendã commiſit, tñ cũ Illuſt. Dux Vdalricus Vuirtẽpergæ, & Techę ꝑ ſuas literas à nobis petierit, ut ſolam ueritatem, ipſamq́; iuſtitiam ſequẽtes noſtram in hoc negotio ſententiam uelimus dicere, confiſi Cæſareæ Maieſtatis ſingulari benignitate, innataq́; clementia tantam prouinciam ſuſcipere non recuſauimus. In qua regenda nõ laudis cupiditate adducti, ſed ueritatis indagandæ gratia omnem operã, curam, laborem, induſtriam, ac mẽtem denique noſtram adhibuimus, non magis ad dextram, quàm ad ſiniſtram declinantes, ſed ueritatẽ pręhonorantes, & pro ea reſpondentes, ac diſputantes, quàm qui ſequitur, ut dicitur in c. quiſq;. 11. q. 3. Deum ipſum ſequiť. Sed antequam auſpicemur, Deum omnipotentẽ, ac dominum, & Saluatorẽ noſtrum Ieſum Chriſtum, ut decet, piè, humiliter, ac deuotè precamur, ut diuinitatis ſuæ fulgoribus oculos mentis noſtræ illuminare, & iradiare dignetur, quò ueritatẽ agnoſcere, & intrepidè dicere, & aperire ualeamus, neque loquentes de teſtimonijs ſuis in conſpectu Regũ confundamur, ueluti ſummus ille oĩum propheta pſalmo ſuo. 123. dicebat, ueniam deinde à Cæſarea maieſtate humiliter impetramus, ipsãq; oramus, & obſecramus, ut hanc noſtram pro ueritate iuris diſputationẽ, conſultationẽq́; æqui, & boni ſaciat. ¶ Ad rẽ igitur ueniẽdo, in facti ſpecie ſex qõnes cõſulendę nobis offerũt, quarum prior eſt (dato, ꝙ ſubinfeudatio Regis, & ratificatio Cæſaris tenuerint) an tũc trãſactio Haylprõnæ inter Cęſarẽ, & Ducẽ Vdalricum facta ẽt ad Regẽ ut ad Archiducẽ Auſtriæ ſe extendat, ita ut uideať Cęſar tanquam frater, atq; ſenior Archidux Auſtriæ ipſius negotium geſſiſſe, & ſic exceptio trãſactionis, q̃ agenti Cæſari obſtaret, ẽt Regẽ nunc agẽtẽ repellat, præſertim cum in illa tranſactione Regis legatus pſens fuerit, & pleraq; ẽt pro Rege, & domo Auſtriaca ſunt ẽt Duci Vdalrico in conditionibus appoſita, deinde, ꝙ ipſe Rex dictam tranſactionẽ aliquando expreſsè, & quandoque tacitè in iudicio approbauerit, atque receperit. ¶ Secunda qõ, an dicta trãſactio quaſi Regis noĩe facta nunc Regi agenti opponi poſſit, eo ꝙ in dicta tranſactione ipſi Regi Cæſarẽ ius ſuum reſeruauerit, & actiones, quas ipſe, & domus Auſtriaca haberet erga Ducatum Vuirtempergẽſem, uel an dicta reſeruatio iuris non debeat alio, quã ad ius ſubfeudi ſecundum formã tractatus Cadaenſis intelligi ut ex informatione, quæ nunc Cæſareæ Maieſtati eſt oblata, agnoſcere licet. ¶ Tertia, ſi Regi oĩno ius illud in dicta tranſactione Haylpronenſi reſeruatũ uideatur, An tunc Regis procedat accuſatio, quatenus eſt ſuper crimine lęſę maieſtatis contra Cæſarẽ commiſſo fundata, propter quod vaſalli bona feudalia dominis ſuis dicuntur aperta, non obſtante remiſſione plenaria à Cæſarea Maieſtate facta, & qđ nulla ſñia condemnatoria, uel declaratoria præceſſerit, & nũ in caſu iſto beneficia, & ſubbeneficia domino feudi, uel ſubfeudi, aut Cæſareæ Maieſtati tãquã ſupremo principi ſint aperta. ¶ Quarta, an dicta accuſatio, quatenus eſt fundata ſuper certis articulis felloniæ contra Regẽ cõmiſſæ, procedat, & an cauſę in eo libello deductæ taliter ſint iuſtæ, ut propter illas uaſallus feudo priuari debeat, præſertim cum ad iniuriã, uel offensã domini non ſint principaliter factæ, nec de mala ſubditorũ tractatione unquã ſit à Rege tanquam ſubfeudi domino pmonitus, & qd circa ſingulos articulos

Regis ſit ꝓbãdũ ad hoc, ut poſſit ex illis ſequ
ↄdẽnatio ad feudi priuationẽ. ¶ Quinta, an
ce Vldarico inſultũ faciẽte ↄ̃ perſonã, uel re
eſt regis offendẽdi aĩo feudũ amitteret, ſic
re dẽat ſi ipſe Dux ↄ̃ Regis filiũ Maximilian
ſtris Cæſaris fuit, & hoc ſciuiſſet Dux Vldari
tũ fęcit, aut hoſtiliter ſe geſſerit ſaltẽ in co
datione Cæſari miſſa eſt diſertè, dictũ diffid
rẽ, & oẽs eos, q ſecũ eſſent, & illi auxiliũ fer
ta, ſi Rex deducta crimina in libello, & Duc
co obiecta nõ eſſet ꝓbaturus, an ultra action
rum poſſit ẽt ad priuationẽ iuris ſui conuen
in dicto ſubfeudo hacten⁹ tenuiſſet, ſicut ſuo
ſallus priuaretur, ſi dño falſa crimina imping
alia, quę probari nõ poſſent. ¶ Iſtis qõnibus i
iterũ perſpectis, ꝓut in facti ſpecie deſcripta
tur, uiſoq́; Regiæ Maieſtatis libello ↄ̃ Ducẽ
Corã Cęſare porrecto, nec nõ lectis defenſio
exceptionibus ex aduerſo pro parte Ducis
utriuſq; ẽt tranſactionis documẽtis, & ſingu
ſtituris, ac q̃bus libet aliis nobis ꝓductis, atq;
diligẽter ↄſideratis, primã ĩ ordinẽ aggredi
ficultatẽ, ſub qua aliæ plures ſubnexæ ſunt, a
tio trãſactionis Haylprõnæ, q̃ Cæſari agere
ſtaret, nunc Regẽ agẽtẽ repellat. In qua, ut
quatur diſcuſſio, pſciẽdũ eſt id, quod negan
Regiã Maieſtatẽ ius multiplex aduerſus Vl
Ducẽ, eiuſq; Ducatũ Vuirtẽpergẽſẽ hr̃e, &
1 in primis ius quoddã uaſallitii, † quod utile
eſſe dr̃, ſed quoddã ius perſonale ſibi ex ↄ̃tr
di acquiſitũ, quod potius cẽſet q̃dã imago,
q̃dã reliquiæ utilis dñii, ut uoluit Bal. quę
diſtæ ſequuntur in c. 1. §. illud quoq;. de ꝓh
per Fed. & alibi Bal. in d. c. 1. §. pterea duca
2 uer. quæro. ſi duo inquit, † ſecundũ leges n
le dñiũ utilis dñii, quod uerum eſſe exiſtim
3 tento, ꝙ † utile dñiũ, quod directũ recogno
eſt illud, quod uaſallus hẽt, ut uoluit Bar. in l.
in fi. 3. col. cum prin. ſequentis. & in l. ſi quis
rentia. ff. de acq. poſ. nõ eſt aliud, quã q̃dã ſer
gu. l. ſi tibi homo. §. fi. ff. de leg. 1. & in l. 1. §.
ff. de ſuperficiebus. c. 1. in fi. in quibus cau.
ta. cũ iis, quæ no. in l. ſi cuius. in prin. ff. de uſ
4 † ſed ſeruitus ſeruitutis eſſe nõ põt. l. 1. ff. de
leg. ergo nec poterit dari dñium utile alter
dnii, & hoc, arg. in ſimili utitur Bal. in l. ſi
5 uer. C. de cond. in ſer. Hinc uidemus, ꝙ † ceſſio
qui iura hẽt utilia, cedẽdo alteri illa transfert
apud eũ remanet, gl. in l. fi. C. de hæred. uel ac
di. Bar. in l. ex aſſe. & alii ibi. ff. ad Trebel. Bar.
6 l. 1. C. de actio. & obli. Ita igitur dicendũ eſt † de
lo ſubinfeudante, qui utile dominiũ in ſubua
trãsfert adeò, q⁹ ſibi non remanet, ut expreſſe
Spec. in tit. de feudis. §. qm̃. uer. 37. faciunt tra
Bar. in l. interdũ. in fi. & in l. quod meo. in prin.
ff. de acq. poſſ. dũ loquitur de uaſallo, qui ſub
do conſtituit ſe noĩe ſubuaſalli poſſidere, qua
quam habebat, in illũ transfert, & apud ſe ni
net, & quãuis ipſemet Bal. in c. cęterũ. col. ult.
iudi. uelit, ꝙ aliquod ius remaneat apud ſubi
tem, qđ appelletur utile dominiũ ſuperius, illu
qđ in ſubuaſallũ trãsfereť, dicatur utile dñiũ
tñ illius dictũ malè ſubſtineri poſſet, niſi æq
7 improprijſſimè loquẽdo, qm̃ † re uera duæ ſ
8 riunť dñij ſpẽs, directũ uidelicet, & utile, & †
lis aliud aduerſať directo, ut eſt illud, qđ ex p
ne acquiritur, aliud, qđ directũ recognoſcit,
illud, quod habẽt uaſallus, emphyteota, & ſupe
rius, ut declarãt Bar. & alij in d. l. ſi q̃s ui. §. dña
3. §. ex cõtrario. ff. de acqu. poſſeſ. & in l. ſi ut ce

duobus uehiculum. ff. cõmoda. quod ſolum directũ
recognoſcit, & non aliud utile, alioquin ſi illud poſ-
ſet reſpectu eiuſdem rei eſſe apud uaſallum ſubinfeu
dantem, & penes ſubuaſſallum, multiplicaretur infi-
nitum, cum à iure concedatur alium ſubinfeudare, &
ille alium, & ſucceſſiuè in infinitum, ſicuti admittũt
communiter feudiſtæ maximè Bal. & cæteri poſt gl.
in d. §. illud quoque. ex quo abſurdum magnum re-
ſultaret, † & ideò fatendum eſt utile dominium ſolũ
reperiri apud unicum ſubinfeudatum, qui ratione in-
ueſtituræ quoad ſeruitia, & iuramẽtum fidelitatis, &
quędam alia ſuum ſubinfeudãtem recognoſcere de-
bet, & hac de cauſa ſubinfeudans non utile dominiũ,
ſed quaſdam illius reliquias habere cenſetur, cum re-
ſpectu eiuſdem feudi non poſſit quis duorum dici ua
ſallus, quia cum uno tantum pactus eſt, ut dicit Bal.
in d. c. cęterũ. in ult. col. & in d. §. illud quoq;. ¶ Aliud
ius ẽt Regiæ Maieſtati aduerſus Ducem Vldaricum,
& illius Ducatum Vuirtempergenſem uidetur acqui
ſitum † ex inuaſione, & occupatione cluſæ, & locorũ
Regiæ Maieſtatis, illorũq; depredatione, quas in per
niciem ipſius Regis Dux per ſuos milites exercuit, &
commiſit, quæ ſolent eſſe iuſtæ cauſæ priuandi uaſal-
lum feudo ſuo. c. 1. §. ſimiliter. quibus mod. feu. amit.
& in c. 1. §. inſuper. de prohib. feud. alien. per Feder. c.
1. §. prędictis. & in §. porrò. quæ fuit prima cau. benefi.
amit. Immaniter etiam, ac hoſtiliter Dux Vdalricus
unà cum cõfederatis ligæ Smalkaldicæ aduerſus Cæ-
ſarem, Regiamq; Maieſtatẽ ſe geſſit, ut ferè toti orbi
notum eſt, idcirco dignus uidetur, ut ſuo ducatu ab
ipſo Rege priuet̃, quia ſi vaſallus dignus priuatione
efficitur, quando aliquos pręſciuit contra dominum
inſultum velle facere, aut mortem, vel captionem, &
patrimonij grãdem iacturam moliri, & illum certio-
rem non fecerit. c. 1. §. pręterea vaſallus. quæ fuit pri-
ma cau. benefi. amit. quanto magis dignus erit priua-
tione feudi, ſi vaſallus ipſe dominum hoſtiliter aſſa-
lierit, ac eius terras, & oppida occupauerit? cũ magis
proximè de eius dolo, & fraude conſtare dicatur, atq;
† capitales inimicitiæ ex terrarum, & locorum occu-
patione oriri conſueuerint, ut dicunt ſcribentes in c.
accedens, il 2. per illum tex. extra ut lit. non conteſta.
¶ Poteſt ad hæc † feudum dicti Ducatus Regi domi-
no dici apertum ex mala ſubditorum tractatione, qua
ſępe Dux Vldaricus nedum contra ſuos ſubditos, ſed
etiã Regis uſus fuit, quia ſi ex prima, uidelicet ſuorũ
mala tractatione priuãdus eſt, ut in c. 1. §. publici. de
pace tenen. & eius uiola. vbi Bal. & alij. c. 1. §. fin. ſi de
feu. fuer. controu. inter dominum, & agnatos. aliàs in
c. 1. de allodiis. c. ad apoſtolicæ. de re iudica. ergo & ex
illa mala tractatione, qua vaſallus vſus fuiſſet contra
ſubditos domini ſui, quia hoc ultimo caſu magis pro
ximè dominus offendi cenſetur. Neque prætereundũ
duximus, ꝙ † Dux Vldaricus cum inimicis ſacri Im-
perij, & Cæſareæ, & Regiæ Maieſtatis in eorum perni-
ciem fœdus contraxit, ſecum bannitis Imperij, & cõ
federatis ligæ Smalkaldicæ iungendo, hæc. n. iuſta
eſt cauſa, qua ipſi Regi contra Ducem ius agendi ad
feudi amiſſionem acquiſitũ eſſe dicatur, iux. not. per
gl. in c. de forma. c. 22. q. 5. domini feudiſtæ in c. 1. qui
bus mod. feud. amit. & in c. 1. §. itẽ fidelis. quibus mod.
feud. amitt. il 1. Io. de Ana. in conſ. 7. & arg. l. quisquis.
C. ad l. iul. maieſta. & in l. 1. 2. & 3. ff. eo. ¶ Rurſus Re-
gi feudũ Ducatus Vuirtempergenſis poteſt dici aper-
tum ob graue crimẽ læſæ Maieſtatis cõtra Imperialẽ
Cæſar. Maieſtatẽ ab ipſo Duce Vldarico diuerſimo-
dè cõmiſſum, † ꝓpter qđ nõ Cæſari immediatè offen
ſo, ſed Regi immediato dño acquiſitũ de iure feudũ
iudicari debet. ut in c. 1. §. illud. de prohib. feud. alien.
per Feder. & ibi ꝑ Iſer. & per eundẽ in c. 1. de vaſal. de

crep. ętatis. per qđ limitatur id, qđ inquit tex. in c. 1. §.
deniq;. quæ fuit prima cau. benefi. amit. ubi regulari-
ter propter delictum cõmiſſum à uaſallo cõtra domi
num feudum domino offenſo acquiritur, ut ſuæ in-
iuriæ habeat ultionem, quod locum non habet, quan
do ſubuaſallus priorem dominum offendit, quia illi
feudum non aperitur, ſed domino immediato d. §.
15 illud quoque. ¶ Augeatur † culpa, & offenſa Ducis
contra Regem ex reiteratione armorũ cõtra Regiã
Maieſtatem, & res ſuas facta, quoniã ex reiteratione
ingratitudo, & delictum augetur, & conſequenter
pœna, ut habetur per Moder. poſtea ad Cardinalatũ
promotos in d. c. 1 §. inſuper. de prohib. feu. alien. per
Fede. arg. c. 1. §. ſed quia. quæ fuit pri. cau. benef. amit.
cum iis, quæ ponit Bal. in authen. ſed uouo. col. 1. C.
de ſeruis fugit. Abb. in c. 1. de clerico percuſſo. & in c.
1. de pœnis. Bar. in l. is cui. §. fi. ff.. de accuſa. Salice. in l.
ſeruos. C. ad l. iul. de ui publi. do. Felin. latè in c. ſicut
in 1. & 2. col. extra de teſtibus. Nam de anno 1534.
Dux ipſe ui armorum, & militum violenter Regem
ex Ducatu Vvirtempergenſi, illiusq; poſſeſſione, uel
quaſi eiecit, & ſpoliauit, item de anno 1546. Dux
ipſe cum confœderatis ligæ Smalkaldicæ vi armata,
ut iam dictum eſt, terras, & loca ipſius Regis occupa
uít. Multipliciter etiam Regia Maieſtas prętendere
poteſt contra Ducem Vdalricum, & eius Ducatum
Vuirtempergenſem diuerſa iura, ut ex Regij libelli
tenore colligi poteſt. ¶ Sed ad difficultatem reuertẽ-
do, an per tranſactionem Haylpronnenſem iuribus
Regis fuerit derogatũ, uideamus. Et quod illis Cæſar
pręiudicare non potuerit, plura facere uidentur. Pri-
16 mo, quia † tranſactio non cum ipſo Rege, ſed cũ ſolo
Cęſare contracta fuit, ergo ſibi ſoli, haud Regi eſt no
citura, ut eſt textus notabilis in l. Imperatores. in fi. ff.
de tranſactio. vbi Antonius, & Seuerus reſcripſerunt
priuatis pactionibus ius cęterorum nõ lędi, & ibi Sce
uola ſecundum ea, quæ proponebantur, reſpõdit, trã-
ſactione unius alium non lędi, quia neque cũ eo ipſe
tranſegit, nec negotium ſeptitij meuius gerens acce
pit: & licet fortè Legatus Regius pręſens fuerit, nõ tñ
17 ad hoc, † cum mandatum ſpeciale, prout requiritur,
ad ſic tranſigendum non habuerit. l. tranſactionis. cũ
gl. & ibi ſcrib. C. de tranſactio. l. mandato generali. l.
procurator cui. & l. ignorantes. ff. de procurato. Qui-
nimò is, cuius facto ius alteri quęſitum fuit, paciſcen
do ſuper eadem re ſibi pręiudicare non poteſt. l. fi. ff.
18 de pactis. nec † frater tranſigẽdo fratri nocet. l. ſi cum
fratre. C. res inter alios acta. nec mater filio ſic ꝑiudi-
cat. l. 2. ff. de trãſactio. quãuis magnam charitatẽ, & di
lectionẽ erga filios iura habere dicant. l. fi. C. de inſti.
& ſubſti. ſub cond. fact. l. nã & ſi parẽtibus. ff. de inoffi.
19 teſta. ¶ Secũdo † eſt ab omni ueriſimilitudine remo-
tum, ꝙ Cęſar, qui eſt fons iuſtitiæ, per ſuã trãſactionẽ
ſereniſſ. Regi fratri ſuo dilectiſſimo pręiudicare uo-
luerit, & iuribus ſuis ſibi quæſitis derogare. l. 2. §. me-
rito. & §. ſi quis à principe. ff. ne qd in loco publico. cũ
regulariter per tranſactionẽ ſuper crimine factã ius
trãſigẽtis extinguat̃, nõ aũt alterius, cui ex delicto ius
q̃ſitũ fuiſſet. l. trãſigere, & ibi cõis ſchola ſcribẽtiũ. C.
de trãfactio. l. q cœtu. §. fi. ff. ad. l. iul. de vi publi. ¶ Ter
20 tio & ſi † magna ſit Imperatoris authoritas, quia oẽs
dignitates ſunt ſcabellũ pedũ ſuorũ, ut inqt Bal. in l. re
ſcripta. C. de ꝓcib. Imper. offer. de cuius ptãte ibi mul-
ta refert, & de eo illud idẽ, qđ de ſummo apoſtolico
inquit gl. in c. quãto. de tranſla. epi, dicere poſſumus.
21 nam † uices Dei in temporalibus gerere dicitur, ſicut
Papa in ſpiritualibus, & eccleſiaſticis, ut in c. quoniã.
10. diſt. c. cum ad uerum. c. Imperator. & c. duo ſunt.
22 96. diſtinct. tñ † priuare aliquem iure, & dominio ſuo
ẽt utili iã acquiſito ſibi interdictũ uidetur, quia con-

tra

tra rationem iuris diuini,& iuris gentium facere dice
retur,ut ponunt communiter legiſtę in l. fi.C.ſi con-
tra ius,uel utilitat.pub.Inn.& cæteri in c.quæ in eccle
ſiarum.extra de conſtitu.Iaco.Pet.Cy.Bal. & alii in d.
l. reſcripta. & idem de utili dominio uolũt Bar. in l.2.
per illum tex.C.de fundis patrimo.lib. 10. Bal.Andr.
de Iſer.in c.1.de noua forma fidelita. & præſertim qñ
non conſtat principem expreſsè hoc voluiſſe, prout
in caſu occurrenti,in quo euidenter ex tranſactionis
inſpectione potius contrarium conſtat,cũ Cæſar vo-
luerit Regiæ Maieſtati,ac qbuſcũque aliis petitiones,
& actiones ſaluas eſſe,ac ius ſuũ,quo ad præmemora-
tũ Ducatum Regia Maieſtas,& domus Auſtriaca ha-
bebant, reſeruatum fore: & cũ pręſcriptos in tranſa-
ctione articulos in omnibus,& ſingulis punctis, qua-
tenus ſuã Cæſaream Maieſtatẽ concernerẽt, accepta
uerit,& ſe obſeruaturũ ꝓmiſerit, liquidò patet, ꝙ in
omnibus alijs articulis, qui Cæſaream Maieſtatẽ non
concernerẽt,non approbaſſe vr̃,& rectè quidẽ à Cæſa
re hęc facta fuere, cũ Regia Maieſtas graui iniuria à
Duce Vdalrico affecta fuerit, atque iniquũ eſſet ipsũ
23 Cęſarẽ iniuriã fraternã impunè remiſiſſe,ꝗa &†pater
querelam inofficioſi teſtamenti filio competentem
remittere non poteſt,cum de iniuria, & offenſione fi
lii agatur.l.Papinianus.in prin.& in l.filius.ff.de inof.
24 teſta.¶Quarto†principi permiſſum eſt ex certa ſciẽ-
tia,& poteſtatis plenitudine aliquẽ priuare dominio
ſuo,& iuribus quęſitis derogare,dũmodo princeps il
li damnum ſatisfecerit,ſeu recompenſam, aut(ut ita
loquamur)bonũ cambium dederit, ut per Archidia-
conum in c.per principalem.9.q.3.Bal. in l.2. per illũ
tex.C.quib.ex cau.ſerui pro præm.lib.accipiunt,& ibi
Salic.And.de Iſer.in c.1.de capit.qui curiã uend. Bal.
in l.item ſi uerberatum.ff.de rei uend.Ang. cõſi.137.
viſis omnibus deductis.in 3.col.Ang.de Aret.in l.fin.
col.2.ff.de appellat.recip.per tex.in l.venditor.§.ſi cõ
ſtat.ff.communia prædiorum.Abb.in c.omnes leges
col.4.diſt.1.gl.in l.ſi locus.§.fi. ff. quemadmodũ ſer-
ui.amitta.& optimè traditur per Innoc. in c. niſi cum
pridem.de renunciatio.& inquit Pau. de Caſt. in l.di-
gna uox.columna ultima.C.de legibus. ꝙ ſi princeps
alicui cõceſſerit directum,uel utile dominium, illud
reuocare non poteſt, niſi ex cauſa publicæ utilitatis,
& cum reſtauratione,& damni ſatisfactione. Quare
poſito,ꝙ ipſe Cæſar iura Regiæ Maieſtati competen-
tia tollere uoluerit,& illa Duci Vdalrico remittere,
tamen non conſtat aliquam recompẽſam, ſeu reſtau
rationem ob hanc cauſam regi feciſſe, igitur non dẽt
25 dici illi præiudicatum. ¶ Quinto, † & ſi princeps ali-
cui quæſitam actionem quoad ſui formalitatem tol-
lere ualeat, quia ẽ de iure poſitiuo.l.2.§.deinde.ff.de
origine iuris.non tamen facere põt, quin iuſtitia ſal-
tem manu Regia, & eo modo, quo de iure gentium
reddebatur,illi miniſtretur iuxta d.l.2.in prin.Innoc.
Abb.& cæteri in c.quæ in eccleſiarum.extra de conſt.
Bar.& alii legiſtæ in l.fi.C. ſi contra ius,uel utilitatem
publicam.igitur & ſi Cæſaris mens fuerit Regis iuri-
bus pręiudicare quoad modum agendi,non tamẽ po
terit denegare Regiæ Maieſtati ſaltem manu Regia
iuſtitiam miniſtrare. Quamplura etiam poſſent pro
parte Sereniſſimi Regis cõſiderari, ꝙ intentionis Cæ
ſareæ Maieſtatis non fuerit actionibus, & iuribus ip-
ſius Regis præiudicare.¶Tamen,prædictis omnibus
non refragantibus,contrariam ſententiam de iure ve
riorem eſſe putamus,conſiderantes primo pro huius
26 difficultatis intelligentia,ꝙ † ad perfectionem cuiuſ-
libet actionis tria debent concurrere, poteſtas, uolũ-
tas,& modus,quia ſine potentia nihil eſt ad actum re
ducibile,abſque uoluntate nihil ad ſuum finem redi-
gitur,& ubi non ſeruatur modus ad finem ordinatus,
ad finem perueniri non poteſt,nam,ut inq
fi.lib.1.his rebus,quæ tractantur in uita,mo
dam adhibentes,& ordinem,honeſtatẽ,&
ſeruabimus, & ſecundum Philoſophum,
quę hominibus benè contingit, intenti
rectè, & modos aſſumi ducentes ad finẽ:
27 hęc inquit†duo eſſe,in quibus omnibus c
28 ctus,poteſtas,ac uolũtas,& † poteſtas pro
legitimè poſſe,quia non poſſumus,quod c
poſſumus,& Deus qui omnipotens eſt,ta
29 re non poteſt,&†turpis conditio non dici
tiua.l.ſi filius.ff.de condi.inſtit.l. nepos pro
30 uerb.ſign. Igitur cum†potentia ſit principi
cunque effectus, ſine qua uoluntas opera
prius erit uidendum,nunquid Cęſarea M
ſigendo,ſeu diſponẽdo potuerit Regiæ M
iudicium inferre, deinde utrum Cæſar hoc
luerit: & ꝙ Cæſarea Maieſtas Regi,ut Arc
cere nequiuerit,prima fronte iam proxime
ferre uidentur,quę & ſi uerиſimilia, & fuca
tur, tamen in hac ſpecie minimè inſeruiu
Cæſarea Maieſtas, præmiſſis non obſtanti
nocere potuerit,primo ſic oſtẽditur, omn
canoniſtarum, & legiſtarum cõmunis ſch
31 mo tenet,ꝙ † Imperator ſolum ratione ſu
uniuerſalis,quod habet in toto orbe.l.dep
ad l.Rhod.de iactu.l.benè à Zenone.C.de
ſcrip.ex cauſa iuſta poſſit quem ſuo pleno
dominio priuare,ut per ſcriben. in d. c.qu
ſiarum,& in d.l.reſcripta.necnon in d.l.fi.C
ius,uel util.publ.& ſecundum Bal. in d.l.re
lu.ulti. quælibet cauſa motiua principis a
ceret, cum in ipſo quælibet cauſa præſum
ut per eundem Bal.in l. omnium. C. de te
Ang.in l.item ſi uerberatum. ꝙ Imperato
tudine poteſtatis nobis auferre poteſt do
nulla cauſa ſuadente, & qui dicunt contra
tiuntur,per tex.in l.2.& in l.benè à Zenone
dri.præſcrip. & argumen.l. meminerint.C
c.cũ in noſtris. uer.nos uerò. & in c. propo
ceſſ. præben. Non credimus tamen, hoc ul
uerum eſſe,quia ad tollendum dominium
ri quæſitum non ſufficit quælibet cauſa, ni
utilitatem cõtineat ex mente Pauli in d.l.
quod ſequitur Alex.in apoſtil.ad Bal.in d.l.
& Fely.in d.c.quæ in eccleſiarum. col.10.c
& latè ibi per Deci.& in conſi.259.& conſ.
probat tex.in d.l.item ſi uerberatum. quic
xerit Ang.quem communiter Doct.reprob
niam in d.l.2.& in d.l. benè à Zenone.illud
pluribus concurrentibus, de quibus per Fel
quę in eccleſiarum.colum.15. qui inter alia
locum habere, quando princeps bona fide
nam,quam ſuam eſſe credit, aliquo titulo i
fert,ſecundo quando princeps per prius re
ſediſſet,ut uoluit Bal.in l.1.col.2.C.de hęred
uend.Si ergo ob cãm iuſtã rõne ſui domini
lis Imperator auferre põt dominiũ directũ
tũ, quantò magis hoc erit dicẽdũ, ſi Impera
uniuerſale dominiũ habeat ẽt dominiũ p
ipſius rei,ut ipſe poſſit ex cã iuſta priuare qu
minio utili,ſeu actione ꝑſonali,quã habet
dum utile dominiũ, uel aliquid,quod illo
Sed Cæſar Imperator dominiũ directũ Duc
tẽpergẽſis habere dr̃,cum ſit feudũ camera
lis,Rex uerò Romanorũ,qui ſubinfeudauit,
dam reliquias utilis dominii habere cẽſetur,
perator ex iuſta cã,uidelicet ob cõponendã
tuit p̃iudicare iuribus,& actiõibus ipſius Reg
ſolũ potuit dominiũ utile, quod penes Duc

tur, auferre, cum †facilius actiones tolli poſſint, q̃ do minium iuregentium acquiſitũ per Innoc.& alios in d. c.quæ in eccleſiarum.& in cap.fraternitatis. de donatio.glo.in §.fi.16.quæſt.6. Abb.in cap.contingit. il primo.de ſenten. excommunicatio. & per legiſtas in d.l.fi.C.ſi cõtra ius, uel utilitatem public. ¶Secundo †principaliter pacis bonum publicam in ſe utilitatẽ continere dicitur. c.ad apoſtolicæ. de re iudica.in 6.l. conuentionũ.cum gl.ff.de pactis.l.ſi quis ingenuam. §.in ciuilibus.ff.de captiuis, & poſtlimi. reuerſis. c.1. in princip. de prohib. feudi alienatio. per Lothar. & †pro temporali ſalute pax dulcis appellatur. c. noli. 23.q.1.And.Iſer.in c.1.in prin.de pace tenen.& Ioannis 14.& Lucę 13.cap. †quæ pax perpetua, & non tẽporalis eſſe debet, alioquin potius tregua diceretur, ut hr̃ in rub.& in c.1.extra de pace,& tregua. †nec dicitur pax, in qua latent inſidiæ. Bal.in c.1.in prin. circa finem. de pace iuramen. firman. & ſecundum diuum Auguſtinum in libro de ciuitate Dei, quem refert ibi Bal. uera pax non eſt, quamdiu conuiciis pugnatur: ſed †ob huiuſmodi ueræ pacis bonum poteſt Princeps ſubditis præiudicare, illis iura auferendo, & caſtrum, aut rem aliam unius alteri concedendo, ut per Hoſtien. in ſumma de pœniten. & remiſſ. §. quibus, & qualiter.col.ult.verſi.ſed pone guerra.& ſignãter hoc uoluit Alex. plura allegans in conſi. 94. colu. penult. 5.volum.Petrus de Ancha.in repetitio. c.peccatum.39.colum.verſi.ſed moneo.de regul.iur. in 6. Bal.& Ange.in d.l.benè à zenone. ergo ratione pacis ineundæ cum Duce Vdalrico tranſigere potuit, & iuribus ipſius Regis fortè ſibi quæſitis præiudicare, attẽto, ꝙ dicta tranſactio contracta fuit pro bono publico totius Germaniæ, & religionis Chriſtianæ: facit text.in d.l.fi.C.ſi contra ius, uel utilitatem public. ibi q̃ generali iuri, & utilitati publicæ aduerſa uideant̃, ergo ſecus ſi utilitati publicę dicantur conuenire. l. Imperatores. in fi.ff.de tranſactio.ibi priuatis pactionibus ius cęterorum non lędi, & ita ſecus ſi publicis pactionibus, optimus eſt text.in l.hoc modo. in finalibus uerbis.ff.de condi.& demon. nam † ob bonum publicę utilitatis, & ſic pacis conſequendę multa contra regulas iuris conceduntur, quę aliàs regulariter nõ concederentur. Cardi.in conſ.86. dominus Nicolaus &c. do.Andr. Barbat.in conſi.1. lib.3. qui multa ad propoſitũ cumulat. ¶Tertio principaliter cõſiderandum eſt, ꝙ †Imperatoria Maieſtas in dicto Ducatu Vuirtempergenſi, vltra ꝙ dominium directum, ac naturalẽ, ciuilemq; poſſeſſionem habere dicatur, ac etiã iuriſdictionẽ generalẽ, quam in uniuerſo orbe, & magis in Germania habet.c.uenerabilẽ.de elect. Specu.in tit.de feu.§.qm̃.verſ.14.c.1.§.fi.de allod.videtur etiam habere iuriſdictionem dicti Ducatus particularẽ, & ideò ex quo ipſe Dux grauiter, & immediatè ipſum Cęſarem offendit, ſibi, & non alteri feudum Ducatus debet dici apertum eſſe, ut ſuę iniurię Cęſar habeat ultionẽ. c.1. §.denique. quę fuit prima cauſa benefic.amitt.& ſecundum Iſern. & Bald. in c.1. §.illud quoque. de prohibit.feu.aliena.per Feder. illa tamen ratio, de qua in d.§.denique. inferre deberet, feudum potius aperiri debere priori domino offenſo, quàm immediato domino, niſi aliter cautũ reperiretur. in d.§.illud quoque. Et quoniam tota uis pręſentis conſultationis conſiſtere uidetur ſuper intelligentia.d.§. illud quoque, qui licet primo aſpectu ad fauorem Regis ꝯ Ducem plurimum ſtringat, tamen ſi mens, & ratio eius inueſtigabitur, clarè quidẽ apparebit, illum textum in hac ſpecie locum nõ habere, & nos eſſe extra caſum illius legis, pręſupponẽdo, prout uerũ eſt, ꝙ †feudũ Ducatus Vuirtempergenſis ab origine ſua fuit feudum Imperiale ſolitum concedi ab Imperato-

ribus Romanis, & maximè, qñ feudum illud in Du-
catũ ab Imperatore Maximiliano erectũ, & fundatũ
fuit, de quo primus Dux Eberhardus Barbatus Vdal-
rici genitor fuit inueſtitus, & ſucceſſiuè eo tempore,
quo Rex Ferdinandus tanquàm Archidux Auſtriæ à
Carolo Quinto Romanorũ Imperatore de eo inue-
ſtitus, & grauatus fuit, ut ſaluo iure ſuperioritatis Ro
mani Imperii Ducẽ Vdalricum de dicto Ducatu in-
ueſtire deberet, ex quibus apparet illud non eſſe feu-
41 dũ ſimplex, ſed Imperiale, ſeu Regale, †quod quater-
natũ antiqui, & recentiores appellant, ut per And. de
Iſer.ad quẽ ſæpe in hac materia feudali recurritur, hr̃
in c.1.2.& 3.col.de controuer.feud.inter pares termi
nan.& in c.1.in verſi. ualuaſſores, qui feud. dare poſ-
42 ſunt. ubi inquit † feuda quaternata eſſe feuda nobili-
tatis, ut quando caſtra, Ducatus, & huiuſmodi à prin-
cipe, uel lege ab initio conceduntur, quæ & Imperia-
lia, & Regalia uocantur, ut etiam habetur per Bald.&
43 Modern.in prælud.feudo.in 1.diuiſ. & †in iſtis feudis
quaternitatis, ſeu Imperialibus diſpoſitio d. c.1. §.il-
lud quoque, in quantũ uoluit propter offenſam illatã
à ſubuaſallo priori domino feudũ aperiri domino im
mediato, & non offenſo, locũ ſibi non uendicat, qm̃
feudũ quaternatum non immediato, ſed priori me-
diato aperiendum eſt, ut ſuæ iniuriæ habeat vltionẽ.
arg. d. §. denique. Procedit ergo diſpoſitio d. §. illud
quoque in aliis feudis inferioribus, q̃ de tabula nũcu-
pantur, non aũt in quaternitatis, quæ ab Imperatore
ſub nomine Marchionatus, uel Ducatus concedi ſo-
lent, ita in terminis inquit And.Iſer.in d.§.illud. in c.
1. de controuer.feudi inter pares terminanda, & hãc
declarationẽ ſequitur Spec.in tit.de feudis.§.qm̃.ver-
ſic.40.col.2.illius verſiculi, qui hoc modo reſpondet
illi textui, ſic etiã intelligit inſignis Doctor Egid.Bel-
lamera in deciſ.ſua 725.incip.pro introductione.col.
3.verſi.item quia lex Imperialẽ, illum ſic inducendo,
vult enim, ꝙ ſi ſubuaſallus priorẽ dominum offende
rit pro ſeruitio alterius domini, feudum non dicatur
aperiri immediato domino, ergo priori, ut ſuæ iniu-
riæ ultionem habeat. Quæ diſpoſitio minimè cõueni
re poteſt, qñ Imperator eſſet primus dominus, cum
44 †propter ſeruitium domino pręſtandum vaſallus Im
peratorẽ offendere non poſſit, nec ꝯ illum uenire, qa
45 † ab omni iuramento fidelitatis, & ab omni obliga-
tione ſeruitii præſtandi perſona Imperatoris ſemper
cenſetur excepta.c.1.in fi.& ibi gl.de prohib.feu.alie-
nan.per Feder.in c.de forma.22.q.5.ſcriben. maximè
moderni in c.1.de noua forma fidelit.& in c.1. in fin.
46 hic finitur lex cap. uenientis. de iureiurand. nam † &
plura alia in materia feudali ſpecialia introducta ſunt
ob Imperialem, ſeu Regalem maieſtatem, à qua feu-
47 dum eſſet conceſſum, ut ꝙ † ſubuaſallus Imperatorẽ
priorẽ dominum adiuuare teneatur, quod ſecus eſ-
ſet, ſi prior dominus eſſet alius inferior.c.1.in fi.de al-
lodialis.& ibi Bal. colum.6. Non eſt igitur abſurdum
intelligere text.in d.§.illud quoque locum non habe
re, quãdo Imperator, ſeu Rex primus dominus à ſub-
uaſallo eſſet offenſus. Quod ſuaderi poteſt, quia Fede
ricus Imperator auctor dicti §.illud. ſtatuit dando le-
gem aliis inferioribus, non autem ſibi, nec paribus,
hoc eſt ſucceſſoribus in Imperio. argum. l. ille à quo.
§.tempeſtiuum. ff.ad trebellia. Debet ergo intelligi,
quando feudum originem haberet ab inferiore, non
48 autem ab Imperatore, ſeu Rege, & †cum ipſe Federi-
cus ibi diſponendo uſus fuerit verbis generalibus, &
imperſonalibus, ſub illis non debuit cõprehendi pſo
na loquentis.l.quicquid.ff.communia prædio.glo.in
d.c.1.in fi.de prohib.feudi aliena. per Feder. & in d.c.
1.hic finitur lex, & facit, quod uoluit Bald.in l.1.in 34.
q.ff.de rerum diuiſ.Nõ poſſumus itaque dicere in ca-

ſu d.§.illud quoque. quid nobis, & Imperatori? cum
49 †Imperatores,& Reges magis honorandi ſint,q̃ infe
riores, ut in §.item tollere.8.diſtinct. Et cum hac pri-
ma declaratione multi pertranſeunt in uariis locis.
¶Secundo ille tex.in d. §.illud quoque.ſolum uerifi-
catur eo caſu, quo ſubuaſallus ſolum ſubinfeudantē
immediatum dominum in ſuperiorē recognoſceret,
ut præſupponunt Andr.de Iſer.Bal.& cæteri in d.§.il-
lud.dū quærunt de ratione diuerſitatis, quare ibi feu-
dū priori domino offenſo non aperitur, ſed ſecundo
immediato, dicunt enim debere attendi offenſam, q̃
immediato infertur ex offenſa primi,& cū ſolū reco-
gnoſcat ſecundū,& non primū,ſecundo dicitur aperi
ri. Vbicunque igitur ſubuaſallus feudū non ſolū reco
gnoſceret à ſecundo,ſed etiā à primo,ſecus cōtinge-
50 ret, †quia illa diſpoſitio, quæ eſt ualdè exorbitans, ꝙ
ex iniuria uni illata alius agat,& pęnā cōſequat̃,cū re
gulariter ſecus ſit.c.in noſtra.de iniur.& damn.dat.&
per totum C.& ff. de iniuriis.extendi non debet ultra
caſum ſuū expreſſū.c.q̃ à iure.de regu.iur. in 6.l.ſi ue
rò.§.de uiro,cum materia.ff.ſol.matr.Sed Imperator
à Duce Vdalrico ita eſt recognoſcendus,ſicut Rex ip
ſe, tum ratione iuriſdictionis uniuerſalis, tū ratione
iuriſdictionis particularis, cum ipſe à Rege feudum
habuerit, ſaluo iure ſuperioritatis Imperii, ergo pro-
pter felloniam immediatè Imperatori illatam debet
dici ſibi feudum apertum. argu.d. §.denique. ex quo
maius ius habet Imperator in Ducatu, q̃ Rex ipſe tā
ratione dominij directi, quàm ratione ciuilis poſſeſ-
ſionis, ac etiam ratione iuris ſuperioritatis reſeruati,
nec non ratione grauis offenſæ ex crimine læſæ maie
ſtatis ſibi illatæ,Rex uerò quaſdam reliquias utilis do
minij, & ſolam recognitionē habeat ſine aliqua poſ-
51 ſeſſione,uel quaſi ciuili,uel naturali,q͂a †duplex uin-
culum fortius operatur, quàm ſimplex,auth. itaque.
C.communia de ſucceſſio.c.1.de tregua,& pace.§.2.
Inſtit.de adoptio. & benè inſeruit id, quod uoluit Io.
And.in titu.de feudis.§.quoniam.in additio. magna.
in verſi.cōcluditur ergo.Præterea & ſi ex fellonia,ſeu
culpa Ducis potuerit (citra ullum ueritatis præiudi-
ciū) ius aliquod in Ducatu acquiri, tamen ex quo an
te accuſationem à Rege inſtitutam ipſe Imperator
tranſigendo Duci Vdalrico delictum, & culpam om
nem remiſit,& illum remanere in Ducatu conceſſit,
pacis ineundæ, & conſeruandæ gratia, debet dici to-
taliter extinctū cū qualibet eius pęna, & culpa, adeò
ꝙ Rex amplius Ducem accuſare de iure non potue-
52 rit, quia†Imperator non ſolum ante inſtitutam accu
ſationem, ſed etiam poſt ſententiam, & illius execu-
tionē delictū,& pœnā eius remittere poteſt.l.1.in fin.
ff.de quæſtionibus per totum. ff.& C.de ſenten. paſſ.
& hæc cōſequentia colligitur ex uerbis Andr.de Iſer.
in c.1.colu.5.de uaſall. decrepitæ ætatis, ac etiam ex
ijs, quæ habentur per glo. in cap. denique.6. quæſt.3.
& per eundem de Iſer.in d.c.1.colu.1. per l.ſi unus. §.
ſed ſi pactum.ff.de pactis. ¶Alia & tertia ratione tex.
in d.§. illud. non meretur allegari ad caſum occurrē
tem, ꝙ feudum fuerit apertum Regi,& non Impera-
tori priori domino,quia diſpoſitio illa procedit, quā
do primus uaſallus alium ſubinfeudaſſet aliquā partē
feudi ſibi retinendo: at ſi totum feudum ſubinfeudaſ
ſet,nihil ſibi retinēdo(quo caſu penes ipſum,nec uti-
le dominium, nec naturalis poſſeſſio remaneret per
iam dicta) tunc ſi ſubuaſallus primum dominium of-
fenderit illi,& non immediato domino feudū aperi-
tur, ut in indiuiduo declarat magnus feudiſta An-
dreas de Iſernia in d.§. illud quoque. 2. col. cum quo
omnes alij pertranſeunt. ¶Alia & quarta ratione cō-
cludendum eſt d.§.illud quoque.non habere locum,
quando contra Imperatorem,uel Regē primum do-

minum tale crimen eſſet commiſſum, per q
ieſtas Imperialis immediatè, & directè offe
retur, ut quando ſubuaſallus fuiſſet prodit
toris, principaliter conſpirando ꝯ eius per
in caſu l.1. & 2.ff.ad legē iul.maieſt.l.quiſq
53 dem.†propter quod crimē unà cum uniue
norum feudum dicitur tranſire, & cōfiſcar
C.de bon.liberto. argu.l.quædam. ff.de acq
rum domi.c.ex literis.extra de iure patrona
ſall.qui cur.uendi.cum ijs, quæ ponit Bart.
gan.qui ſint rebelles.in ver.rebellando.igit
ſo iure propter crimen læſæ maieſtatis fuer
peratori acquiſitum, non poteſt dici apertu
domino immediato, cui ex ſententia feudū
batur, & iſtud cōprobamus ex ijs,quę concl
cula.in d.tit.de feudis.§.quoniam.verſi.40.
tioribus terminis voluit feudum debere dic
tū Imperatori, ſeu Principi ob crimen læſæ
tis aduerſus eum cōmiſſum, non aūt dom
vaſalli,à quo feudum habuit,ergo à fortior
dicendū,qn̄ Imperator offenſus ex crimine
ieſtatis ab ipſo ſubuaſallo primus dominus
ſet. Et quamuis Bart. Imol.& Alexan.in l.ſi
de vectigalibus.ff.de damn.infect. Cardin.
verſi.inquiſitor. in princ.de iure patrona.co
eius, quod inquit Specul.velle videantur, t
loquuntur in caſu, quo bona de iure eſſent
da ratione alterius criminis, q̃ læſæ maieſt
perialem maieſtatem cōmiſſi,ſecus ſi comm
ſet ꝯ Imperatorem,ut ibi per Specul. quem
rat, & ſaluat dominus Egid. Bellamera in
ne 725.col.3. verſi.non obſtat. ¶Dicimus
diſpoſitio d.§.illud quoq;.limitari debet,
ille text.quādo ſubuaſallus ad requiſitione
immediati paratus eſſet priori domino ſat
ibi,ergo à fortiori hoc dicendum erit, quan
ſallus actualiter, & vere domino priori off
54 alicuius requiſitione ſatisfeciſſet; cum †fic
moram,& pęnam, ſeu culpam euitare dica
do non interpellatus actualiter ſatisfecit,qu
do ad alterius interpellationem ſimpliciter
re paratus eēt.arg.l.2.& l.ſi à te. C.de pactis
& uendit.cum glo. & in l.2. in fin. C.de iure
cum ijs,quæ habentur in l.ſi ex legati cauſa,
teria.ff.de verb.oblig.l.illud.ff.de pericu.&
do rei vendi. & l.mora. vbi glo.magiſtralis
ris. ſed Dux Vdalricus Imperatori ſuo prio
no plenè, immò pleniſſimè ſatisfecit, ergo
mediatus dominus ad feudi amiſſionem ag
poteſt. Et ſi diceretur veriſſimè non eſſe dom
mediatum velle requirere ſubuaſallum,ut p
mino ſatisfaceret, cum ſic à feudi acquiſitio
ſum excluderet, dicimus hoc eſſe poſſe, q
eſt caſus conſiderabilis,in quo immediatus d
ex offenſa illata priori noluerit feudum ſibi
aperiri, cum ſua magis interſit ſubuaſallum
55 feudum, quàm amittere,idcircò†feudum no
tur ex offenſa, niſi is, cui deberet aperiri,
hoc eſt,declarauerit ſe uelle. argum.eorum,
bentur in cap. potuit. de loca. ut ex uerbis B
1. in fin.ver. per quos fiat inueſti.colligitur,
terminis d.§.illud.ſi dominus immediatus
lo gratiam facere voluerit, poterit illum n
vt domino priori ſatisfaciat,quia ſic non ap
nec alteri.¶Poſſunt ad fauorē Ducis prædi
borari,ſi illorū ſentētiam ſequamur,quā de
56 eſſe putamus,qui dicunt†ob crimē læſæ mai
principē cōmiſſum omnia bona,ac ēt feuda
publicari,vt voluit And.de Iſer.& alij ibi in
ſal.decrep.æta.& in c.1.in vlt.col.quo tēpo.

And.in gl.in c.cum ſecundum.de hæreti.in 6.Præpo-
ſi.Mediola.in c.1.col.1.quib.mod.feud.amitt.Bal. in
c.1.§.callidis.de prohib.feud.aliena.per Feder. argu-
mento l.amiſſione.§.1.ff.de capit.dimini.& l.1.C.de
bon.liber.cum gl.licet contrarium inferatur ex text.
in l.quęſitum.ff.qui,& à quibus.& ſenſit Bar. in l.Im-
perator.ff.de iure fiſci. quoniam illa procedunt quo-
ad alia bona delinquentis, quæ pleno iure, & domi-
nio erant illius propria, uel quando aliter crimen læ-
ſe Maieſtatis eſſet commiſſum, quàm immediatè ꝯ̃
maieſtatem Principis. Nec non præſupponendo, ꝙ
Regię Maieſtati pp dictum crimẽ,& alia ꝯ̃ ipſum cõ-
miſſa feudum ipſo iure non dicatur apertum, ſed me
diante ſnĩa,& ſic dicatur ſibi ius quoddam ad rẽ, hoc
eſt ad feudũ acquiſitum, quia† ob culpam,& felloniã
aduerſus dominum à vaſallo commiſſam requiritur
ſnĩa ad feudi amiſſionem.c.1.de feudo ſine culpa nõ
amitt.Alex.in conſi.123.omiſſis ſuperfluis.volu.1.&
in conſi.60.viſis dubitationis.libro 3. Cur. Papien.in
tractatu feudorũ in 4. parte ſub rub. an in caſibus, in
quibus uaſal.priuatur.feud.& faciunt notat. per gl.&
ſcriben.in d.c.1.§.callidis.& in c.1.§. itẽ ſi fidelis.p il-
lum tex.quibus cau.feu.amitta.Bal.in conſi.ult lib.1.
Cum igitur feudum prædictum Ducatus Vuirtem-
pergenſis ex aſſertis commiſſis ipſo iure imperatori
acquiſitum fuerit, Regiæ uerò maieſtati mediante ſẽ
tentia eſſet acquirẽdum, ſequitur, ꝙ amplius ipſi Re-
gi acquiri non potuit, cum per prius imperatori acq
ſitum fuerit,& duo inſolidum eiuſdem rei eodem re
ſpectu domini eſſe nõ poſſunt.l.3.§. ex ꝯ̃rio.& ibi gl.
& alij.ff.de acq.poſſeſ.& in d.l.ſi duobus uehiculum.
§.nunc uidendum.ff.commoda.¶ Aliud ẽt ex prædi-
ctis infertur, ꝙ ex quo Cęſarea Maieſtas omnẽ culpã
& delictum Duci remiſit, ac uoluit illũ in Ducatu p-
manere, amplius Rex ꝯ̃ Ducem agere non potuit, ex
quo Cęſar illum præuenit, quia† inter duos eandem,
ſeu parem iuriſdictionem habentes locus eſt præuen
tioni, ut habetur per canoniſtas poſt gl.penul.in c. in
notuit.extra de electione. ubi Inno. Do. Anto. Abb.
Card.& Imola,& Bal.in l.penul.col.5.uerſic. fuit qõ.
C.de condit.inſer.Abb.& alii in c.prudẽtiam. ĩ prin.
de officio delega.& faciunt notata per Iſer.in c.1.cir-
ca fi.de uaſallo decrepitæ ętatis. ¶ Suadentur ẽt præ-
miſſa ad Ducis fauorem, nam occaſione criminum,
& offenſionum, de quibus ſupra, Rex, ut ex contentis
in ſuo libello apparet, prę ſupponit ius in dicto feudo
non ſolum ſibi, ſed Cæſari acquiſitum fuiſſe, ergo† ra
tione cõionis Cæſar Regem præueniendo potuit in
tegraliter de hoc iure liberè diſponere ad fauorem
ipſius Ducis etiam cum præiudicio iurium ipſius Re
gis, argumento l.2.C.de communium rerum aliena.
l.unica.C.de uend.rerum fiſca.cum priua.libro 10.Et
hac ſpecie argumentandi in his terminis uſi fuerunt
Specula.in d.tit.de feu.§.qm̃. uer.40. circa finẽ illius.
& Aegid.Bellamera in d.deciſi.circa finem. ¶ Poſtre
mo notandum eſt, ꝙ Cæſarea Maieſtas omnia crimi
na, culpas,& offenſiões, quas,& quę ipſe Dux, & eius
ſubditi commiſerunt, uoluit illis eſſe remiſſa,& con-
donata, ac ẽt Ducem ipſum in Ducatu ſuo Vuirtem
pergenſi permanere debere una cum eo, qđ Imperia
lis Maieſtas occupauerat, hac conditione, ſi ipſe Dux
omnia ab eo in tranſactione Haylpronnenſi promiſ
ſa adimpleuerit,& obſeruauerit, † quæ tamen cum ef
fectu Dux ipſe adimpleuit, ut notorium eſſe pręſup-
ponitur, ergo Dux dignus eſt, ut ea, quę pro parte Cę
ſareę Maieſtatis promiſſa,& conuẽta fuere, ſibi cum
effectu adimpleri debeant.l.ſi qs maior.C.de tranſac.
c.1.extra de probatio.& argumẽto l. cum proponas.
C.de pactis. Ab illa tamẽ generali Ducatus, & aliorũ
reſeruatione,& remiſſione, quam Duci Cæſar cõdo-
nauit, quam plura, quę ad fauorem Regis faciebant,
ſpecialiter excepit, uidelicet petitiones, ſeu actiones
Regi ratione damnorum competentes, & ius, quod
Regia Maieſtas, & domus Auſtriaca in ipſo Ducatu
habebant, ac illa, quæ in Cadaenſi tranſactione con-
tinebantur, ergo quo ad omnia alia iura,& actiones,
quę ipſi Regi contra Ducem, & eius Ducatum cõpe
tere poterant, cenſetur expreſsè uoluiſſe Cæſarea Ma
61 ieſtas præiudicare, & illa tollere, quoniam† quando
princeps à generali diſpoſitione ſua excipit unum ca
ſum, uel plures, in quo, uel quibus noluit tertio prę-
iudicare, ex tali exceptione declaratur, & ampliatur
principis intentio, ꝙ in omnibus alijs generaliter prę
iudicare uoluerit, ut colligitur ex uerbis Alex.in con
ſi.215.nec arguendi. col.8.uerſi.10. conſidero.lib. 2.
& conſi.127.num.22. lib. 2. quem refert, & ſequitur
inſignis doctor Philip.Dec.in l.1.char.3.num.32.uer
ſic.& ad hoc.ff.de reg.iuris.qui ex hoc infert ad plura
de quibus ibi per eum. ¶ Et hanc ſnĩam, q' Imperator
prætenſo iuri agendi contra Ducem præiudicare po
tuerit, ueriorem,& ęquiorem eſſe arbitramur, & tan
to magis, quia illis, quæ pro Rege, & contra Ducem
facere uidentur, facillimè reſpõderi põt. Et in primis
non refragatur id, quod de tranſactione à Cæſare fa-
cta dicebatur, ꝙ illa Regiæ Maieſtati minimè nocitu
ra eſſet, tanquam res inter alios acta,& quia ad tranſi
gendum requiritur mandatum ſpeciale, ut latius ſu-
62 pra dictum eſt, ac ẽt quia Dux tanquam† uaſallus ab-
ſque ſui domini immediati conſenſu de feudo trãſi-
gere non potuit, alioquin à iure ſuo caderet, ut colli
gitur ex his, quę habẽtur per Moder.Papiẽ.in tractu.
de feudo in 4.parte, ſub rub. an uaſallus ſine conſen-
ſu domini tranſigere poſſit.& hr̃ in c.1.§.pen.de pro
hib.feud.alien.per Fed. Quia huic proximo dicto re-
63 ſpondetur† id uerum eſſe, niſi hoc faciat uaſallus bo-
na fide,& ex probabili timore litis, & controuerſiæ:
nam tunc tranſigendo ſine domini conſenſu feudũ
non amittit, Iacob. Aluar.in c.1.uer.no. de cõtrouer.
inter uaſal.& alium.de benefi.& ibi Bal.& Iſer.in c.1.
§.ſi uaſallus.ſi de feud.defuncti mili.contro.fuer. nu.
9.& per præfatos Papiẽ.ſub d.rub. Et in quãtum eſt di
ctum, ꝙ quis tranſigendo alteri,& frater fratri,& ma
ter filio pręiudicare non poteſt. Primò reſpondetur
64 † illa procedere, quãdo ſumus in ijs, quę à priuatis fie
rent, ſecus ſi ab Imperatore, ut à publica perſona pro
bono pacis,& utilitatis uniuerſalis aliquid conuentũ
tranſactumq́ue fuiſſet, ut ꝯtingit in trãſactione facta
Haylpronnæ cũ Duce Vldarico, cui tranſactioni Rex
ſtare tenetur, ac ſi ipſe Cæſar legem condidiſſet, cum
65 † ꝯtractus principis ex cauſa publica celebratus uim
legis obtineat,& pro lege ſit ſeruãdus.l. donationes.
cum gl.C.de dona.inter uir.& uxor.l.Cæſar. ff.de pu-
blica.Bar.Alex.& alii in l.ciuitas.ff.ſi cer. pet.traditur
per Moder.in l.1.C.de tranſac.& argumento l. Impe
ratores.in prin.ff.eod.ti. & l.ius publicũ. ff. de pactis.
Præterea & ſecundo reſpondetur, ꝙ Cæſar cum Du-
ce tranſigendo in quampluribus negotiũ Regię Ma
ieſtatis utiliter geſſiſſe dicitur, ut ex tranſactionis in-
ſpectione inſpici licet, quandoquidem utile ſit, ut in
dicta trãſactione ꝯtinet, Vdalricũ Ducẽ ꝯfederatio-
nes ullas, aut ꝯcordias abſq; expreſſa Regis, & dom⁹
Auſtriacæ exceptione non poſſe, uel nõ dẽre ꝯ̃here,
nullaq́; ſeruitia aduerſus Regẽ,& domũ Auſtriacam
ipſum in quibuſcũq; locis præſtare ualere, Nobilesq́;
ſui Ducatus in perpetuũ ꝯtra Regiã maieſtatẽ, ac do-
mum Auſtriacam aliqua ſeruitia nunquã pręſtituros
Ducẽ curare debere, omnẽq́; petitionẽ, aut actionẽ,
quam haberet Regia maieſtas quacunque occaſione
per Ducẽ, aut ſuos dãnificata foret, Cæſar Regię Ma-
ieſtati ſalua eſſe ordinauit, ac ius omne, qđ Rex,& do

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mus Auſtriaca ad præmemoratum Ducatum habẽt,
illis reſeruatum eſſe uoluit, Cadaenſemq́; tranſactio-
nem in ſuo robore firmam eſſe mãſuram ſtatuit, quę
omnia cum ipſi Regi, & domui Auſtriacæ vtilia ſint,
debuit Regia Maieſtas ea rata habere. l. Pomponius
ſcribit, la 1. in fi. prin. ff. de neg. geſtis. & hæc magis ve
ra ſunt, cũ prę ſupponatur Regiam maieſta. trãſactio-
nẽ dictam iam comprobaſſe, & ratã habuiſſe per id, ꝙ
uoluit gl. magna ĩ uer. haberi, circa finem ibi, ſed ſi di
cas. in d. l. Pomponius. De ratificatione aũt, & Regis
approbatione apparet primo eo tẽpore, quo inter ip-
ſum Regem, & Ducem ſuper damnorum refectione
Regi ſeruata controuerſia uerteretur. nam Rex dene
gauit ſuper damnorũ refectione, & æſtimatione Ger
maniæ principes aſſumẽdos eſſe, cum eius cognitio,
atq; deciſio ad Cæſarem, ut in dicta Haylpronnenſi
tranſactione cautum erat, pertineret, hæc enim fuit
prima trãſactionis approbatio, & ratificatio, alia fuit
ratificatio, qñ pręſupponitur Regiam Maieſtatem iã
dictam tranſactionem, & ꝯtenta in illa ſpontè, & iudi
cialiter acceptaſſe. Et quamuis dicantur illa accepta-
ta à Rege fuiſſe, quatenus pro ſe facerent, tamen om
nia ea, quæ pro ſe facere dicebantur, Rex acceptare
non potuit, quin etiam receperit, quod Ducatus Vir
tempergenſis ipſi Duci remanere deberet, & ſic iſta
Regis reſeruatio, & exceptio tacitè, & in conſequen-
tiam includere dicebatur ipſi Duci licitum fore in
ſuo Ducatu permanere, prout facilè unicuique licitũ
erit inueſtigare, ſi ꝯtenta in dicta tranſactione diligẽ
ter inſpexerit. ¶ Et reaſſumendo primum, quod ipſe
Cęſar ad fauorem Regis reſeruauit, ꝙ Dux cum aliis
confœderationes ꝯ̃here non poſſit, niſi cum expreſſa
exceptione Cæſareæ, & Regiæ Maieſtatis, hæc reſer-
uatio neceſſariò includit ipſum Ducem in Ducatu ꝑ-
manſurum, alioquin fruſtra ꝯdõ iſta fuiſſent adiecta,
cũ ſine Ducatu paruæ, immò nullę fuiſſent vires Du-
cis Vdalrici. Secunda quoq; ꝯdõ Regi, & domui Au-
ſtriacę fauorabilis ſuperuacanea fuiſſet, ſi à Ducatu
Dux expellendus eſſet, cum præſuppoſita expulſione
ipſe ſubditos Ducatus habere deſineret, minusq́ue in
illos animaduertere poſſet ſi aduerſus utramq; Ma-
ieſtatem ſeruitia præſtarent. Tertia etiam condõ Re-
gi fauorabilis, quę ab eo recepta videtur Ducẽ Vdal-
ricum in Ducatu permanſurum apertè demonſtrat,
qm̃ ſi ſecus contingeret, liqueret Ducem Vldaricum
Nobiles ſui Ducatus habere nõ poſſe, nec illos ad ali
quam promiſſionẽ, uel iuramentũ aſtringere. Quar-
ta ẽt ꝯdõ ad Regis fauorẽ facta, ꝙ oĩs eius actio, quã
occaſione quorumcunq; bonorum haberet, reſerua-
ta cenſeretur, non infert Ducem à Ducatu excluden
dum eſſe, ſed potius in illo conſeruandũ, tũ ex eo, qđ
iſta exceptio omnes alias actiones ꝯ̃ Ducem ꝯpeten-
tes excludere videtur, per id, quod dictũ fuit de exce-
ptione à principe facta, ac ẽt quia Cæſar damnorũ re-
ſarctionẽ non tantum Regi, ſed alijs quibuſcunq;, q
ẽt ante bellum damnificati fuiſſent, ſaluam eſſe uo-
luit, quæ reſeruatio intelligi non poteſt de actionibus
Regi contra Ducẽ ad excluſionem Ducatus compe-
tẽtibus, ex quo illa facta fuit ſimul, & Regi, & aliis oĩ-
bus, ergo debet intelligi de actionis reſeruatione,
quę pariter oĩbus cõpetere poſſet, ſed omnibus actio
nes contra Ducem ad excluſionem Ducatus cõpete
re non poterant ad priuationem Ducatus, ſed ſoli Re
gi, ergo ut iſta determinatio facta de actiõibus, & Re
gi, & omnibus aliis competentibus æqualiter, & pari
formiter omnes determinet, erit intelligenda de his,
quæ dari poſſunt ſolum damnorũ, & non Ducatus a-
66 miſſionis occaſione ex regula vulgata, ꝙ † vna deter-
minatio reſpiciens plura determinabilia, illa parifor-
miter determinare debet, vulgata. l. nam hoc iure. ff.

67 de uulga. & pup. Et † una pars eiuſdẽ diſpoſi[tionis]
dubiã declarat. l. ſi ſeruus plurium, in fi. ff. de l[eg.]
1. ff. de rebus dubijs. atq; inconueniẽs eſſet, [ut ea]
demq́; oratio diuerſo iure cẽſeretur ꝯ̃ l. cũ, [...]
ff. de uſuca. c. cognouimus. 11. q. 2. cũ alijs, [...]
iudicio omniũ rectè intelligentium ſana, [...]
terpretatio, ut ſolum quoad damnorum re[...]
actio reſeruata intelligatur. Ex quibus infer[...]
bis dictũ eſt, ꝙ ex huiuſmodi exceptiõe act[...]
ad damna cęteræ omnes actiones ad alium [...]
tendentes dicantur exceptę, & quoad illas [...]
68 iudicatum, qm̃ † incluſio unius eſt aliorũ ex[...]
in prin. ff. de ſeruitu. Bal. & Alex. in l. 1. C. de [...]
reſcri. l. naturalis. §. ſed ſi facio. cum gl. in uer[...]
ff. de præſcrip. ver. Quinta ẽt reſeruatio Re[...]
bilis Ducẽ ab ipſo Ducatu non excludere, [...]
includere vr̃, primo quia Regi fuit illud ius [re-]
ſeruatum, quod Rex ipſe per prius ante be[...]
rat, & conſequenter dũtaxat reliquias utilis [...]
& recognitiones, quas erga perſonam Du[...]
eius Ducatu habebat, non aũt dẽt intelligi [...]
uatum ius agendi ad pręmemoratum Duca[tum...]
tenſas culpas, & fellonias ꝯmiſſas, ut tam ex [...]
dictis, q̃ ex ſequẽti ſexta reſeruatione facile [...]
põt, qñ quidem maieſtas Cęſarea Cadaenſ[em transa-]
ctionem ad Regis fauorem firmam eſſe uo[luit...]
daenſis trãſactio firma eſſe nõ poſſet, ſi ipſi [...]
di facultas ad Ducatũ, & illum excludendi [...]
diceretur, quia Cadaenſis tranſactio, non a[...]
manauit, niſi ad effectum, vt Dux feudũ D[...]
beret, illudq́; à Rege recognoſceret: Et ꝙ [...]
tranſactionis, reſeruatio facta ad fauorem [...]
catur, & illa non mediocriter Regi prodeſ[...]
clarũ eſt, qm̃ ex illa Cæſarea Maieſtas, quæ [tran-]
ſactionem nunquam uoluit habere ratam, [...]
do, ut ſupra, illam approbaſſe, & ratificaſſe [...]
cum tñ uſque ad tempora dictæ tranſactio[nis Hayl-]
pronnenſis Cæſar ipſe Cadaenſem tractat[um appro-]
bare, & ratificare noluerit. Rurſus, ut ſtatim [...]
illæ duæ reſeruationes, uidelicet, quarta, & [...]
telligi nequeunt de reſeruatione iuris agen[di...]
ctionis ad conſequendum Ducatum ex pre[...]
pis ꝯ̃ Ducem, quoniam credimus, verum eſſ[e...]
actionem, nullumq́; ius ad hunc finem Reg[i...]
tere poſſe, & ſi alicui ius tale potuit cõpete[re...]
ſari, & non Regi competere potuit, quod ta[...]
ſtea Cæſar tranſigendo Duci plenariè remi[...]
eſt, quod Cæſar dicere voluit, dum in fine d[...]
ſactionis Haylpronnenſis illam approband[o...]
his uerbis, Nos ſupraſcriptos articulos om[...]
nibus ſuis, & ſingulis punctis quatenus illi[...]
cernunt &c. illa enim uerba, quatenus nos c[on-]
referenda ſunt ad iura, quæ ipſi Cæſari ex c[...]
ſæ maieſtatis, aliisq́; criminibus acquiſita fu[...]
Cęſar benè ſciuit ſibi fuiſſe acquiſita ex iur[...]
tione, cum omnia iura in ſcrinio ſui pecto[ris...]
cantur. Præterea nullo modo uidetur d[...]
quòd Cæſaris intentio fuerit, voluiſſe Re[giam Ma-]
ieſtatem per dictam tranſactionem aliquo[...]
actionem habere, quibus Ducem ipſum [...]
priuare poſſet, cum in 20. capite tranſactio[nis con-]
uentum fuerit, quòd Dux in Ducatu, & in o[...]
quod Imperatoria Maieſtas de dicto Duca[tu...]
uerat, permaneret, & id totum retinere p[...]
Nam ex quo uoluit Ducem in Ducatu per[manere,]
debet intelligi cum effectu, & cum omni p[...]
ne, non autem ad tempus, quouſque Rex [...]
69 tra illum egerit, quia † uerbum permane[re...]
portat, ueluti dicitur de uerbo pertinere, in l[...]
pertinere. ff. de uerborum ſignifica. & pro[...]

verba pernoctare voluit Iureconſul. ꝑ illam præpo-
ſitionem,per,in l.pernoctare.& ibi gl.ff.de uerb.ſign.
facit tex.in l.ab accuſatione.§.nunciatores.ff.ad Sena
tuſcon.Tertul.Nam †verba ſunt intelligenda cum ef
fectu.l.1.§.1.ubi Bar.& alii.ff.quod quiſque iuris.l. il-
lud.& ibi Bar. ff. de offic. præſid. Et hęc interpretatio
illorum uerborum debere in Ducatu permanere, cũ
ſint in diſpoſitione Cæſaris Romanorum Imperato-
ris prolata,fieri minime dẽt,ut intelligãtur ad tẽpus,
& donec Rex cõtra Ducẽ egerit, quia videretur Dux
grauiter deceptus, & non eſt veriſimile Cæſareã Ma-
ieſtatem hanc intentionem habuiſſe,cum † in diſpo
ſitionibus à principe factis ſemper dolus,& fraus abeſ
ſe debeant,ut in auth.conſtitutio, quæ de dignita.§.il
lud.& in auth.de monachis.in principio.c.quoniam.
de prohibitio.feu. alien. per Lotha. nec unquam re-
pertum fuit clementiam Cæſaream aliquem decipe-
re uoluiſſe,& maximè hoc dicendum eſt in pace,quã
princeps cum ſubditis contrahit,†quæ pax non dice-
retur,ſi in ea inſidiæ laterent,Bal.in c.1. in prin. circa
inem.de pace iuramẽ.firman.& ſecundum Auguſti-
num in lib.de ciuitate Dei,quem refert ibi Bald.uera
pax non eſt,quamdiu conuitiis pugnatur. Pax ſimili-
ter perpetua,haud tẽporalis eſſe dẽt, alioquin potius
tregua diceretur,ut habetur in rubrica,& in c.1.extra
de pace,& tregua.igitur per tranſactionẽ non dẽt cẽ-
ſeri ius aliquod Regiæ Maieſtati reſeruatum, per qđ
poſſet Ducem ſuo Ducatu priuare, alioquin magna
ex ipſa tranſactione contrarietas, & repugnãtia reſul
taret contra l.ubi repugnantia.ff.de reg.iur.l.1. C. de
furtis.nec eſt uerisimile,quem ſe incontinenti uoluiſ
ſe corrigere.l.non ad ea.ff.de cond.& demonſt.Hinc
†Celeſtinus damnatus fuit, qui de mane gratiam fa-
ciebat,& de ſero illam reuocabat,ut inquit Ioã.And.
in c.1.de renuncia.in 6.in nouella.& refert Bal.in cõ-
ſil.ult.col.4.lib.1.qui dixit illum tanquam beluam re
putatum fuiſſe.Et † licet princeps de perpetuo poſſit
corruptibile facere,nõ tamen in alterius præiudiciũ,
ne inde iniuriarum naſcatur occaſio,unde iura naſcũ
tur.l.meminerint.C.unde ui.†Nec ſub uerbis genera
libus,uel confuſis intelligi debet, ut alteri fraus infe-
ratur.l.nec auus.C. de mancip. liberorum. cap. ſi per
tuas.de reſcrip.lib.6.ex quibus excludi uidetur id,ſup
quo Regii aduocati magnum faciebant fundamen-
tum,non eſſe uerisimile,ꝙ Cæſar, qui multum Regẽ
fratrem obſeruauit,illi, iuribusq́; ſuis præiudicare uo
luerit,argumento l.à procula.ff.de proba.quia† id ue
rum eſſet,ſi eſſemus in dubio,at quando conſtat ipsũ
uoluiſſe,prout in caſu noſtro cõſtare dicitur, ſecus di
cendum eſt,argumento.l.continuus.§.cum ita.ff. de
uerborum oblig. & cum in uerbis nulla eſt ambigui-
tas,admitti non debet uoluntatis quæſtio.l.ille,aut il
le.in fi.ff.de legat.3.& licet dici poſſet(quod tamẽ ne
gatur) Cæſarẽ in aliquibus Regis iuribus derogaſſe,
tamen hoc non dẽt eſſe in conſideratione, quia ſi in
aliquibus pręiudicauit, hoc feciſſe dicitur ob maius
bonum publicam utilitatem continẽs, quale eſt bo-
nũ pacis, ac ẽt ꝗa Cæſar in multis, pluribus res ipſius
Regis,& domus Auſtrïacæ meliores reddidit, ut ex p̄
dictis apparet,& ſic ſumus in caſibus,† ꝗbus princeps
iuribus etiã alteri quæſitis præiudicare põt,ut qñ ipſe
daret recompẽſam,ſeu bonũ cambiũ,ut uerbis Pauli
Caſtrenſ.utamur.in d.l.digna uox.cũ aliis iam allega
tis ꝑ Bald.in d.l.2. C.quibus ex cau.ſerui pro præmio.
qui uoluit ſufficere, ꝙ princeps illũ, quẽ dãnificauit,
recompenſauerit de aliquo, qđ ſolum illius honorẽ,
& conditionem concerneret,& facit id,qđ uoluit Ia-
cobi.de San.Georgio ĩ tractatu de feudis.§.princeps.
immò,ut dixit Bal. ĩ l.ſerui.C.ꝗbus ex cauſis ſerui pro
præmio. & refert Fely. in c.quę in eccleſiarum.in 12.
col.huiuſmodi recompenſationis hodie de facto nõ
ſeruantur.Rurſus vltra,ꝙ Cęſar rem Regis ſui fratris
in dicta tranſactione meliorẽ reddiderit ex ibi conuẽ
tis,nullum ſanè illi præiudicium quoad feudum Du-
catus intulit,ut ex trãſactione ipſa videri põt,tũ quia,
vt dictum eſt,ex offenſione,& ex alijs per Ducẽ patra
tis in feudo Ducatus ſoli Cæſari ius fuit quæſitum, &
ſi quæ dãna,& iniuriæ cõtigerint, & paſſus fuerit Rex
voluit Cæſar illa ſibi reſeruata eſſe,idcirco Regia Ma
ieſtas de contentis in dicta tranſactione conqueri nõ
põt,immò illam tanquam ſibi utilem commendare,
& ratificare tenetur. ¶ Et ꝙ Cæſar Regiæ Maieſtati
plura reſeruauerit,& ab illius fauorẽ exceperit, ex le-
ctura tranſactionis vnuſquiſque cognoſcere põt, & p̄
cipuè conueniẽdo ius, qđ ad præmemoratũ Ducatũ
Regia Maieſtas habebat, firmũ remanere,debere,ꝓ-
pter quod abolita uidetur ſuſpitio,quę fortè erat,nũ-
quid Regia Maieſtas de Ducatu Virtẽpergenſi à Cæ
ſare inueſtiri potuerit contra ea, quę in erectione Du
catus Maximilianus Imperator cũ omnibus proceri-
bus,& Imperij nobilibus ad fauorẽ Imperij ſtatuerat,
atque ordinauerat.Maximam quoque vtilitatẽ ex trã
ſactione põt Regia Maieſtas prætendere in ea parte,
qua Cæſar uoluit Cadaenſem tractatũ,& oĩa in eo or
dinata firma eſſe debere, & quoad ea,in quibus dicta
tranſactio adimpleta non eſſet, illam fore adimplen-
dam.Et quidem hæc pars tranſactionis,maximã utili
tatem contulit ipſi Regiæ Maieſtati, quia cum antea
à Cæſare ratificata non fuiſſet,& fortè, niſi hęc occa-
ſio eueniſſet,nunquam fuiſſet ratificata,ut ſupra,con
ueniendo,ratificaſſe cenſetur, quod nempè utile fuit
ipſi Regi. ¶Et quamuis Rex ipſe iudicialiter accepta
uerit ea,quæ in dicta tranſactione Haylpronnenſi cõ
uenta fuerant,quatenus pro ſe facerent, tamen ſic ac
ceptando,uidetur approbaſſe, ꝙ Dux in ſuo Ducatu
eſſet remanſurus, cum omnia contenta in tranſactio
ne,quæ pro ipſo faciebant,& acceptata fuerunt tacitè
& omnino dicantur includere,ꝙ Dux in ſuo Ducatu
78 manſurus ſit,ut iam dictum fuit,&, † qui uult conſe-
quens,uidetur uelle omne ſuum antecedens,ſeu om
ne id,quod cum eo connexitatem habet. argumen-
to l.illud.ff.de acquiren.hæredita.latè per Bartolum
in l.cui iuriſdictio.circa finem. & alii ibi. ff.de iuriſdi-
ctio.omnium iudicum.¶Aliter etiam obiectioni, ꝙ
Cęſarea Maieſtas tranſigendo Regi præiudicare nõ
potuerit,ultra reſponſiones traditas, ꝙ tranſactio iã
dicta Regi utilis fuerit,& ꝙ ex offenſis, culpis, & cri-
minibus Cæſari ſub feudum ducatus acquiſitum ſit:
dici poteſt ex dictis criminibus, culpis, & offenſioni-
bus,quę,& quas contra ſe Regia Maieſtas commiſſa,
& commiſſas eſſe prætendit, feudum Ducatus non
poſſe dici Regiæ Maieſtati apertum, cũ Dux ipſe om
ne id,quod factum prætenditur, feciſſe dicatur, non
ut Regem offenderet, nec illi iniuriam inferret, ſeu
contra illum felloniam committeret, ſed principali-
ter animo,& intentione,ut militem externum pelle-
ret,illiq́; uiam pręcluderet gratia euitandi depreda-
tiones, incendia, latrocinia, & occiſiones, quæ toti
Germanię imminere uidebantur, & conſequenter
ea,quę à militibus ligæ Smalkaldicæ facta fuere,prin
cipaliter pro defenſione totius Germanię commiſſa
fuere, ut ex literis omnium confœderatorum, & ſic
Ducis etiam ad Regem tranſmiſſis clarè conſtare di-
79 citur,&†uoluntas, & propoſitum delinquentis male
ficia diſtinguunt, ac ubicunque animus, ac propoſi-
tum delinquẽdi deficiunt,etiam ſi inde ſequatur ali-
quid,quod in delictum uidetur cadere,non dẽt tamẽ
illud eſſe punibile.l.qui iniurię.ff.de fur.l.illud. ff.de
iniuriis.& l.illud.ff.de ſicar. c. fin. in fi. extra de iniur.
c.2.in fi.c.lator.c.Ioãnes.extra de homici.l.1.l.ſi quis.

l.eum.

l.eũ, qui.C. ad legẽ cornel. de ſicar.§.1.cũ gl.inſti. de
iniur.& ſignãter in materia feudali in caſu,de quo agi
tur,quaſi ad literam probare videtur tex. in d.c.1.§. il
80 lud quoq;. † vbi ſi ſubuaſallus non animo principali-
ter primum dominũ offendendi, ſed ut alteri domi-
no ſeruiret, primum dominum offenderit, feudo nõ
eſt priuandus, quia eius intentio principalis eſt conſi
deranda,prout regulariter ſemper id,qđ principaliter
agitur, attendi debet, non aũt id, qđ in cõſequẽtiam
tendit.l.ſi quis,nec cauſam.l.rogaſti. & vbiq; ſcriben.
ff.ſi cer peta. optimus tex. & ibi Bar.in l.ſi is. qui.§. qđ
ſi ſeruus.ff. de acquir.rerum dom. & benè ad propoſi-
tum nobis inſeruiũt plura,quæ Alex.dixit in cõſi.103.
col.vlti.lib.1. poſt Bart. in extrauag. qui ſint rebelles
in ver.rebellando. ¶Non refragatur concluſioni tra-
ditæ ad fauorem Ducis id,quod principaliter conſide
rabatur, quòd Dux ſub feudo ob malam ſubditorum
tractationem priuandus eſſet.c.1.§.publici.de pace te
nen.item ex eo,qđ Dux Cluſam,& fortilitia,& loca ip
ſius Regis occupauerit, quæ uidetur iuſta cauſa priua
tionis feudi. d.c.1.§. porrò.quæ fuit prima cauſa ben.
81 amitt.cum aliis, quoniam reſpondetur, † ꝙ ex mala
ſubditorũ tractatione uaſallus feudo nõ eſt priuãdus,
niſi legitima dñi p̃ceſſerit mõitio,&legitima cẽſet̃.tri
na monitio vel una ĩ pſonã,aut publicè facta,ut hr̃ ĩ c.
1.ĩ fi.de mili.vaſal.q ꝯtu. eſt.& per Bal.in tit.de pace iu
ramen.firm.in fi.aliàs in c.1.col.pen.de allodiis.& tũc
ſi ſpreta monitione uaſallus perſeuerauerit, & contu-
max fuerit, feudo priuari poſſet, q̃ monitio minimè
facta Duci reperitur,& ſi facta dicatur (quod nõ con-
ſtat) Dux expoſtfacto non reperitur, quòd ſubditos
82 ſuos ultra debitum iuſtitiæ grauauerit,quia † ſi quan-
do aliqua grauamina impoſuit, hoc factũ fuit, neceſ
ſitate cogente,prout iura in caſu noſtro ſuperioribus
permittunt ad ea,quæ habẽtur in l.ciuitas. & in l.prin
cipalibus.per Alex. & Moder.ff. ſi certum petatur.
¶ Quo verò ad id, qđ proximè dicebatur de inſultu,
& occupatione cluſæ,oppidorum,& locorum Regis,
non videtur iuſta cauſa,propter quam Dux ſit priuan
83 dus, primo quia † iura volentia uaſallum aſſalientem
caſtra domini eſſe priuandum,loquuntur,quando ua
ſallus ſciuerit dominũ eſſe in caſtro, ſeu loco, ad quẽ
fecit inſultum, ut clarè inquit tex. in d.c.1.§. porrò.&
d.c.1.§. ſimiliter.quibus modis feudum amitt. Et quã
uis gl. ibi, quam doctores feudiſtæ ſequi uidentur,idẽ
velle uideatur, etiam ſi ſimpliciter vaſallus caſtrum
domini aſſalierit,in quo ipſe dominus non fuerit, ta-
men durum eſt à uerbis illorum iurium recedere,quę
in aſſaliendo potius conſiderant iniuriam,quæ fit per
ſonæ domini, quàm ſimplicem inſultum factum ad
caſtra,parificant enim hos duos caſus,uel quòd perſo
nam domini de per ſe uaſallus aſſalierit,uel caſtrum,
84 in quo uaſallus perſonã domini eſſe ſciuerit. Et † cũ
ſimus in pœnalibus, uidelicet in priuando uaſallum
feudo, nõ uidetur à uerbis iurium recedendum eſſe,
ut in ſimili inquit glo. in c. unico.in uer.ſcienter.qui
bus modis feudum amitt. prout etiam in ſimili dicit
Andr.de Iſer.in caſu d.§. illud quoq;.ꝙ in terminis il-
lius tex.attenta offenſione illata,uideretur,ꝙ ibi feu-
dum potius priori dño immediatè offenſo aperiri de
beret,ut iniuriæ ſuæ ultionem haberet, quàm imme-
diato dño principaliter non offenſo: ſed quia ille tex.
contrarium dicit, inquit ſtandum eſſe diſpoſitioni il-
lius tex.quia durum eſt cõtra ſtimulũ calcitrare, hoc
eſt dicere cõtra uerba illius tex.arg. l.proſpexit.ff.qui
& à quibus.Igitur ſic dicendũ videtur in caſu d.§.ſimi
liter.& d.§.porrò.ut intelligantur illa iura,prout uer-
85 ba ſonant, & ratio eſſe uidetur, quia † maior eſt iniu
ria, quæ in perſonam, quàm quæ in rem ſimpliciter
irrogatur, ut l. in ſeruorum.in fin.ff. de pœnis.& col-

ligitur ex iis, quæ habentur per Bart.in l.
§. ſi mandato.in fin. 2. col. ff.de iniur. cum
tes ligæ Smalkaldicæ, Ducisq; inſultum
caſtra occupauerint,in quibus Rex domi
non erat, nõ debet Dux feudi priuatione
86 † non ex omni cauſa, ex qua opinio uaſalli
& contra iuramentum fit, beneficium ami
§.illud enim.quæ fuit pri.cau.benefi.amit.
omnis occaſio ad feudum amittendũ ſuffic
fidelis accepti beneficij ingratus uideatur
poſt prin.in quibus cau.feu.amit.& reaſſum
§.illud enim. & hæc opinio nempè æquior
eſt,& in puncto iuris verior uidetur, quicq
gl.in d.§. ſimiliter. quæ ſuã opinionem à lo
87 tumque remotis fundare uidetur,& † aucto
magiſtralis eſt,non autem neceſſaria.Bar. i
88 C. de ſenten. & interlo. om. iud.& † ubi i
ſam diſpoſitionem habemus, maximè in p
propter argumentationes, & diſputation
89 non eſt ab ea recedendum, immò † à com
tentia ſcribentium in argumẽtis,ſophiſma
data recedendum eſt etiã in iudicando, q
claram iuris deciſionem, cõmuniter trad
alij canoniſtæ poſt Ioan. Andr.in c.1. circa
de conſtitu. Si tamẽ uellemus ſtare opinioni
minorũ feudiſtarum.in d.§.ſimiliter. & in d
90 aliter reſponderi põt, † quòd fidelis caſtrum
ſimpliciter inuadendo, & aſſaliendo, ẽtſi
præſens nõ eſſet,feudo priuari debet, hoc
qñ ipſe hoc faceret, ut principaliter perſon
ni offenderet, aut illi iniuriã inferret, & in
propriè loquuntur iura allegata in d.§. ſimi
d.§.porrò. ſecus ſi non animo principalite
di, nec iniuriandi, ſed alia ratione, & in c
91 tiam ut iam dictum eſt.Nec ex † eo,quod
caſu, quando incidenrer dominus damni
rit, poteſt agi ad priuationem feudi, quia
eſt, non omnis occaſio,per quam vaſallus
ramẽtum fecerit,feudo priuandus eſt.d.§.
ſed tunc ſufficit, ꝙ de damnis, & de iniuri
agatur vel lege aquilia, vel alia actione,p
rum raptorum,ut per Alex.in d.conſi.103.li
ratione, & ad hunc finem Cæſarea Maieſta
ſactione Regi fratri actiones reſeruauit.Pr
quæ Regia Maieſtas cõtra ſe, & eius caſtra
fore prætendit, quippe non ex uoluntate,
ſenſu Ducis Vldarici, immò illo inſcio pa
& potius ex laxiuia, & abuſu militũ noſtri
quã ex uoluntate ipſius Ducis, nã & aliàs
92 milites hæc facere conſueuerunt, † propter
teneri non debet.l. item quæritur.§. exerci
fundus.in fi. cum l. ſequen.ff. loca. quare Du
cauſa feudo minimè priuãdus eſt, ſed ſolum
& intereſſe Regis ſatisfacere debebit.d.§.ex
per Alex.in d.conſi.103. Quod quidem Du
ſe facturum eſſe negauit, immò Regi ſæpe
damna, & intereſſe ſatisfacere: differẽtia
aderat ſuper æſtimatione, & damnorũ,& in
titate, ut in facti ſpecie, & defenſionibus D
ponitur: & quamobrem potius Rex, q̃ Dux
ci in mora conſtitutus.l.ſi ſeruũ.§.ſequitur.
obliga. & ſi quam moram, & culpam Dux
poſtea offerendo illã purgaſſe iudicandus
bit Celſus adoleſcens hanc quæſtionẽ eſſe
& æquo, ĩ quo gñe plerũq; ſub auctoritate
tiæ pernitioſè errat̃, quam q̃dem ſentẽtiam
Iurecõſultus ſequutus fuit, q̃a cũ quæritur
& par vtriuſq; cauſa ſit, quare nõ ſit poten
cauſa,q tenet, q̃ Regis, q proſequit̃,ut in
ſis atteſtatus fuit Paul.Iuriſcõſ. in d.§. ſequi

¶Alia ēt in ſuo libello Regia Maieſtas ꝓponit, quod
Dux de cōfęderatis ligæ Smalkaldice fuerit, crimēq;
læſæ maieſtatis, & fellonias multiplices tanquā inimi
cus Cæſaris aduerſus eius Maieſtatē commiſerit. Hęc
qdē Ducem Vdalricum nō arguūt feudo priuandum
eſſe, ad Regiæ Maieſtatis vtilitatē, quia hæc omnia in
Cæſaris perſonam, & Imperialē Maieſtatē principali-
ter, & nō in Regis perſonā cōmiſſa fuerūt, propterea
ſi feudum Ducatus Ducis Vdalrici alicui aperiendū
eſſet, non Regi, ſed Cæſareæ Maieſtati apertum fuiſ-
ſet, qcquid Regi, aduocati velint, per tex. in d. c. 1. §. il
lud quoq;. cū ille tex. vt iam dictū fuit, potius in con-
trarium faciat. ¶Et ſi obijceretur, ꝙ ipſi Regi ius accu
ſandi Ducem de iure cōpetere dicatur duplici rōne,
prima, quia † criminis læſæ Maieſtatis ɔ̃ Imperialem
Maieſtatē perpetrati publica eſt accuſatio, & omnib.
de populo cōpetere dr̄, & maximè ad eos pertinet, q
ſuam, uel ſuorum iniuriam proſequūtur. l. 1. cū l. qui
iudicio. ff. de pub. iud. l. hi tn̄. ff. de accuſa. alia, & ſecū-
da ratione, quia † cū ipſe Dux grauiſſimus fuerit Cæ-
ſaris inimicus, & Imperatoriæ Maieſtatis, cenſeri dēt
ēt inimicus ipſius Regis fratris Cæſaris, & ideò iniu-
ria illata Cæſari vr̄ ēt illata Regi, & hac de cauſa ſibi
ius agēdi, ſeu accuſandi competere potuit. arg. l. 1. cū
tribus ſequen. ff. de libera. cauſa. Moder. maximè Præ
poſi. in c. 1. §. ſi quis uerò. in fi. verbis. de pace tenen. &
per eundem. in c. 1. an ille, qui interfe. frat. ſuum, nam
ad hæc reſpondendum eſt primo, ꝙ prætextu crimi-
num, & offenſionum contra Cæſarem Rex ad feudi
priuationem agere ciuiliter, ſeu criminaliter non po
tuit, cum omnes offenſæ, omniaque crimina contra
Cæſarem patrata dicantur extincta, & abolita per re-
miſsionem Cæſaris gratioſè factam, ut ex ipſa tranſa-
ctione, & ex literis Cæſarianis nobilibus dicti Duca-
tus tranſmiſsis conſtare dicitur, ut dictum fuit, atque
† proprium Cæſareæ Maieſtatis ſit abolere, & extin-
guere delicta illis, qui veniā petierunt, ut in l. 2. & in l.
indulgētia. C. de abolit. generali. l. 1. §. ſi quis vltro. ff.
de quæſtio. & iuxta illud poeticū, Parcere ſubiectis, &
debellare ſuperbos. Nec cōtradicunt ea, † quæ haben
tur in l. tranſigere. C. de tranſact. ubi tranſactio crimi-
nis non extinguit delictum, quin alius de illo crimi-
ne delinquentem accuſare poſſit: quia id procederet,
quādo trāſactio facta fuiſſet à priuato, & inferiore, ad
quē ius indulgendi, & extinguendi crimina nō perti-
neret, quoniam intereſt reipub. delicta puniri. c. ut fa-
mę. de ſenten. excōmunica. l. ita vulneratus. in fi. ff. ad
legem aquil. ſecus ſi tranſactio facta fuiſſet cum ip-
ſo principe, qui gratiā delinquenti concederet, quo-
niā per illam extingueretur crimen, & culpa. ¶Et in
quantū dicebat̄, Regē poſſe agere rōne iniuriæ, quā
paſſus fuit ex offenſa, & iniuria Cęſari illata, facilis eſt
reſponſio † ꝙ iniuria uni fratri irrogata alteri ſuo fra-
tri nō debet cenſeri illata, ut ex illa agere poſſit pręci
puè ad feudi amisſionē, ut ex uerbis Bar. colligitur in
l. ita ſtipulatus. §. chryſogonus. & ibi Alex. ff. de uerb.
oblig. refert, & ſequitur Alex. in conſi. 113. incip. uiſo
inſtrumēto treguæ, lib. 2. Nā certę ſunt perſonæ, qbus
mediantibus quis dr̄ iniuriam pati, inter quas perſo-
na fratris non connumeratur, ut colligitur ex l. 1.
in fin. cum ſequen. ff. de iniur. Nec obſtat. l. 1. cum ſe-
quentibus. ff. de libera. cauſa. quia aliud eſt, ꝙ interſit
mea aliquem puta fratrem, uel alium non offendi,
iuxta not. in l. ut uim. ff. de iuſti. & iure. & in l. 1. C. un-
de ui. & in caſu iſto procedat ille text. aliud eſt, an ex
iniuria, & offenſa alteri irrogata poſſim agere, ut ex
iniuria contra fratrem meum commiſſa, & dicendū
eſt, quòd non, ut per Bart. in d. §. Chryſogonus. & prę-
cipuè ad feudi amisſionem, ut in d. c. 1. an ille, qui in-
terfe. fratrem domini ſui. Et prędicta confirmātur ex
iis, quę dixit Alex. in l. ſi finita. §. ſi de uectigalibus. col.
11. uerſi. adde, ꝙ Bart. ff. de damno infecto. Et ex prę-
dictis conſtat, verius uero eſſe Regē nō potuiſſe age-
re ex iniuria, & offenſa Cæſari illata, nec etiam ex illa
quæ contra ipſum Regē commiſſa eſt, quia animo, &
intentione principaliter offendendi illata nō fuit, ac
etiam quia per Cæſarē in tranſactione Haylpronenſi
Regi ius agēdi ad damnorū reſarctionem reſeruatū
fuit. ¶Nouiſſimè non aduerſatur id, quod de culpę, &
offenſæ reiteratione aduerſus Regem obijciebatur,
98 quia primo † ex reiteratione delictum non aggraua-
tur, quando delinquēs fuiſſet de primo ſuo præceden
ti abſolutus, uel aliter illud eſſet abolitum, ſeu extin-
ctum, ut uoluit Rom. in conſ. 336. ut pręmiſſa conſul
tatio, qui mouetur ex pluribus ualde pulchris rationi
bus, & colligitur ex uerbis Bart. in l. ei qui. in fin. ff. de
furtis. Sed de prima aſſerta uiolentia contra Regem à
Duce illata Dux fuit abſolutus per tranſactionem Ca
daenſem inter Regiam maieſtatem, & Ducē Vdalri-
cum contractam, & expoſtfacto à Cæſare in tranſa-
ctione Haylpronnēſi approbatam, procedit ergo mo
tiuum, quando adhuc de crimine cognitum non fuiſ
ſet, aut de eo delinquens fuiſſet condemnatus, atque
punitus, ut per Barto. in d. l. is, cui. in fi. & per Abbatē.
in d. c. 1. de cleri. percuſſ. & in c. 1. de pœnis. nā per tran
ſactionē etiam tollitur, & extinguitur delictum quo-
ad tranſigentem. l. tranſigere. cum ibi not. C. de tran-
ſact. Secundo reiteratio delicti, per quā ſequēs crimē
aggrauatur, duo extrema requirit, delictum à quo, &
delictum ad quod punibile, ut ex uerbis ſcrib. in locis
iā allega. colligitur. Sed in caſu occurrēti offenſa, ſeu
delictū, qđ ipſi Duci ultimo loco impingitur, nō cen
ſetur punibile ſaltē pœna priuationis feudi, ut latius
diſcuſſum fuit, ergo non ſumus in caſu, quo potuerit
pœna aggrauari ex reiteratione. Rurſus utrūq; delictū
extinctum, & ſublatum fuit, primū ex tractatu Cada-
enſi, q inter Regē, & Ducē interuenit, ſecūdū ex trāſa
ctione Haylpronenſi, quibus contrauenire non licet,
ergo non ſumus in caſu, quo reiteratio ſit conſidera-
bilis, cum eius extrema deficiāt. ¶Et qa hucuſq; fuit
diſcuſſum, an Cæſarea Maieſtas Regiæ Maieſtati ex
cauſis p̄miſſis præiudicare potuerit, nunc uidendum
eſt, an ipſe Cæſar tranſigēdo cum Duce Vdalrico Re
giæ Maieſtati uoluerit p̄iudicare. Et licet ex pluribus
iam dictis inferri poſſet, ꝙ ſic, tamē ſpecialius exami-
nando, abſq; longo ordine argumētorum, hoc uerū
eſſe demonſtrabimus, rectè mentem ipſius Cæſaris
tranſigentis inueſtigādo, & in primis ponderādo ea,
quæ nono tranſactionis capite continentur, vbi Dux
ꝓmiſit, ſe curaturum, ꝙ ſubditi ſui Ducatus aliqua ſer
uitia aduerſus vtramque Maieſtatem in futurum non
præſtabunt, hæc enim innuūt, ꝙ Dux & Ducatum, &
ſubditos ſit habiturus, cū ſine Ducatu ſubditos habe-
re non potuerit. Secundo idem perpendi poteſt ex de
cimo tranſactionis capite, quo Dux obligauit ſe cura
turum, & facturum, ꝙ nobiles ſui Ducatus ɔ̃ utramq;
Maieſtatē, & domum Auſtriacam ſeruitia aliqua nū-
quā præſtabunt, quod caput cū effectu adimpleri non
poſſet, ſi Dux à Ducatu ſuo expelli ualeret, & effica-
cius ex capite tranſactionis undecimo idem demon-
ſtratur, in quo Dux Imperatoriæ Maieſtati ꝓmiſit adi
tum, & tranſitum per ſuum Ducatū, & eius loca mu
nita quandocunque præſtare Imperatoriæ Maieſtati
petenti: idem ex 18. tranſactionis capite infertur, quo
Cæſarea Maieſtas tranſactionē Cadaenſem inter Re-
giam Maieſtatem, & Ducē Vdalricum factam in ſuo
robore uoluit firmam manere, & in qua adhuc defe-
ctus eſſet, iuxta illius tenorem adimplendā eſſe. Nem
pè iſta arguunt Ducem in Ducatu ſuo permanere de-
bere, nec ab illo excludi poſſe, prout etiam melius in-

ferunt ea, quæ in vigeſimo capite tranſactionis præ-
ſcripta fuere. Vlterius quoque in capite tranſactio-
nis vigeſimoprimo Maieſtas Cęſarea ſub gratioſa re-
miſſione Duci Vdalrico facta noluit comprehendi
debere, immò exceptos omnino eſſe ordinauit Co-
mitem Georgium fratrē ipſius Ducis,& quoſcunque
alios Ducis ſubditos, qui tunc ſeruitiis hoſtium Cæſa
ris addicti erant,ut nullo modo ad Ducatum Vuirtē-
pergenſem Dux Vdalricus eos reciperet, nec in illo
permanere permitteret, nā excipiendo prænomina-
tos ab ipſo Ducatu,Cęſar Ducē Vdalricum,omniaq;
eius bona ab omni pęna,& priuatione,cōfiſcationeq;
99 immunia eſſe uoluit,cum † exceptio regulam firma-
re dicatur in caſibus non exceptuatis. l. nam quod li-
quidè.§.fi.ff.de penu.lega.l.in generali. §. vxori. ff.de
vſufruct.lega.cum aliis pluribus. Euidenter etiam de
voluntate Cæſareæ Maieſtatis conſtat ex ſæpe dictis
literis ipſius Cæſaris poſt factam tranſactionem nobi
libus,& ſubditis dicti Ducatus miſſis,quibus nuncia-
uit,ſe crimina,& offenſiones à Duce patratas ipſi gra
tioſè remiſiſſe, illosq; monuit, dictum Ducem apud
ipſos manere poſſe,illumq; iterum pro ſuo domino,
& principe agnoſcere debere, & in manibus præme-
morati Ducis debere iurare, & in omnibus rebus iu-
ſtis obedire,omniaq; illa facere, quæ fideles domino
ſuo facere tenentur, & aſtringuntur, ex quarum lite-
rarum continentia probatur Cæſarem tranſactionē
Haylpronnenſem approbaſſe, voluiſſeq; Ducē Vdal-
ricum pro Duce,& domino ſuo in Ducatu ab illis ha
bendum fore,eique vt domino,ac ſuperiori iuramen
tum fidelitatis præſtādum eſſe,ſecundū quòd fideles,
& ſubditi ſuperiori,& domino ſuo pręſtare tenentur,
ut in d.c.de forma.cum cæteris.22.quæſt.5. Item pon
100 derandum eſt, † dum Cæſar Ducē Vdalricum in gra-
tiam,& ad obediētiam recepit, ex hoc enim ſequitur
ipſum uoluiſſe confirmatū, & reſtitutum ad feudum
eſſe, & omnē culpam ei remiſſam, per ea, quæ uoluit
Bald.in c.1.in princ.2.col. verſi. ſed pone.in titu. quo
101 temp.miles.Dec.in conſi.460. uiſo puncto, & † iura-
mentum fidelitatis Duci à ſuis ſubditis præſtandum
demonſtrat illos perpetuò,& in omnibus debere eſſe
fideles,perinde ac ſi ſub forma iuramenti omnia,quę
ſunt de forma fidelitatis, exp̄ſſa fuiſſent, ut in d.c. de
forma.c.1.cum glo.& ibi Præpoſi.qualiter vaſal.iura.
debeat.Iſer.Præpoſi.& alij in c.1.de noua forma fide-
li.Nec in tranſactione fuit neceſſe ſpecialius exprime
re, ꝙ intentionis Cæſareæ Maieſtatis fuerit, uelle iu-
ribus ipſius Regis præiudicare, & hoc duplici ratio-
ne:prima,quia,ut iam ſępe dictum eſt,nullum ius Re
gi de iure competere potuit ꝯ Ducem ad uendican-
dum, & perſequendum feudum Ducatus, ſed totum
illud ius ſoli Cæſari fuit acquiſitum, & ab eo poſtea
gratioſè remiſſum,& ideò beneficium ipſius Cæſaris
decet perpetuò, & ſine fraude eſſe manſurū. c.decet.
de reg.iur.in 6.cum glo.Secundo & ſi ius aliquod Re
giæ Maieſtati ex cauſis præmiſſis quæſitū dici potuit,
tamen quia illud erat ius ad rem, Cæſar ex iuſta cau-
ſa potuit illud tollere, ut iam diximus, ac etiā ex quo
Cæſar cum ipſo Rege in illo iure concurrebat, po-
tuit præueniendo Regi pręiudicare:& ſi diceretur, ꝙ
102 † quotieſcunque princeps ius alterius tollere inten-
dit, debet hoc exprimere, aliàs noluiſſe præiudicare
uidetur.c.quamuis.c.penult. de præbend.in 6. c.pen.
de conceſſio.præben.eo.lib.reſpondemus ad hoc,ſa-
tis ſpecialiter expreſſum fuiſſe ex conuentis in dicta
tranſactione,& ex literis ipſius Cęſaris ad nobiles Du
cis, ut ſupra, miſſis, qm̄ cū illa ex ſui generalitate ne-
ceſſariò eſſet etiam referenda ad iura,quæ Regi cōpe
tere poterāt,habetur perinde, ac ſi de illis expreſſum
103 fuiſſet.argum.l.2.ff.de libe.& poſthu.¶ Rurſus † quid

dicitur expreſſum non ſolū, quod uerbis ſpe[...]
ſed etiā quod verbis generalibus, & mente [...]
ſponentis comprehenditur. argum. l.in cō[...]
bus.§.verbum ex legibus.ff.de verb.ſig.& p[...]
habentur per Bart.& legiſtas in l.1.& in l.[...]
re.& in l.Centurio.ff.de vulg. & pupil.& p[...]
c. raynutius. in materia ſubſtitutionum. c[...]
ſtamen.qui loquendo de ſubſtitutione vulg[...]
pillari volunt illas dici dupliciter expreſſas, [...]
delicet ſpecialibus, necnon & verbis gene[...]
hæc quoad primam propoſitam quęſtione[...]
cta ſint, in qua planè plurima dicta fuerunt, [...]
ad aliarum quæſtionum dilucidationem fa[...]
tur, cum earum aliquæ connexionem mag[...]
prima habeant: vnicuique tamen difficulta[...]
dendo, paucis illarum veritatem expedien[...]
ſecunda dubitatio,q̄ habet, nunquid tranſa[...]
Regio nomine facta nunc Regi agenti op[...]
ſit, eo ꝙ in dicta tranſactione Haylpronne[...]
Maieſtati Cæſar reſeruauerit ius ſuū,& actio[...]
Rex, & domus Auſtriaca erga Ducatum V[...]
genſem haberent, vel an dicta reſeruatio iu[...]
beat alio, quàm ad ius ſub feudi ſecundum [...]
& tenorē tractatus Cadaenſis intelligi, pro[...]
cis informatione ad Cæſaream Maieſtatem [...]
quere poteſt. Profectò vltimam hāc dubitati[...]
tem veriorem eſſe dicimus, ſi dicta in pręce[...]
tatione diligenter inſpiciantur, ac repeta[...]
ſeruatio iurium facta dicatur ad conſeruati[...]
iurium, quæ ante bellum Rex habebat, ne [...]
tingeret, ꝙ ex culpis, & offenſis taliter fe[...]
Cæſari apertum, ꝙ non Regi de cætero c[...]
ac etiam ad effectum, vt Regi reſeruata dic[...]
ra, & actiones, quæ occaſione damnorum [...]
ſarum Regi competunt, veluti ſæpe diximu[...]
cens eſſet, & extra propoſitum toties repe[...]
mere, & aures ſuæ Cæſareæ Maieſtatis, ſu[...]
procerum obtunderent. ¶ Tertiam quoque [...]
tam dubitationem ad fauorem Ducis abſo[...]
ſe putamus, ꝙ Regia accuſatio, ſeu actio co[...]
cem intentata de iure non ſubſiſtat, inquam [...]
apertum feudum Ducatus ex commiſſis co[...]
ſaream Maieſtatem criminibus Rex prætend[...]
enim ueritas ſe habet, ꝙ non Regi, ſed Cæſa[...]
apertum fuerit, non refragante diſpoſitione [...]
illud quoque. cuius intelligentiam plenè ap[...]
& ideò Cæſar remittendo Duci Vdalrico, i[...]
nullum Regi præiudicium irrogaſſe cēſetur. [...]
104 uerſatur, ſi quis diceret, ꝙ † receptus ad gra[...]
nariè reſtitutus non dicatur, vt voluit Bart. [...]
verſ.plenitudine. circa principium. de pace [...]
105 tiæ.& † princeps reſtituendo aliquem non d[...]
lum ad feudum iam alteri acquiſitum reſti[...]
106 † priuilegium Principis, eiusq; beneficium [...]
intelligendum, ſaluo iure alterius, & abſque [...]
præiudicio.d.l.2.§.ſi quis à Principe. ff.ne q[...]
co publico.cap.dilecti.cap.ſuggeſtum. cum [...]
tis. extra de decimis. & voluit expreſsè Bald. [...]
de feudo in capitu. 1. colum. penult. hic fi[...]
107 Præterea licet † aliud ſit alicui de delicto gra[...]
cere, & aliud illum reſtituere, & redintegra[...]
primo caſu bona publicata, & ob crimen [...]
ta non recuperantur, ſed in ſecundo ſic. arg[...]
l.1.& l.2. & l.ſi ademptis. & l.generalis. C.de [...]
paſſ. Dominic. in §. indulgentiam. 2. q[...]
Bald. in capitu. 1. colum. 6. & in capitu. cum [...]
homine. colum. 4. extra de iudicijs. Felin. [...]
108 in capitu. vergentis. extra de hæret. quia eti[...]
tura reſtitutionis eſt, vt non recuperent[...]
iam alteri ex titulo acquiſita. Abb. in cap[...]

quatuor de maior. & obed. qm̄ non eſt uerisſimile, ꝙ
princeps aliquem ſimpliciter reſtituendo uelit alteri
præiudicare.d.l.2.§.ſi quis à principe.cum alijs. Hinc
domini feudiſtæ maximè Pręposi.in c.1.in prin. ante
pen.col.uer.ſolutio,iſtud feudum, hic finitur lex,dn̄t
9 ꝙ† ſi ob delictum ipſo iure feudum domino eſſet ac-
quiſitum, ut quando culpa eſſet notoria, & dominus
iuriſdictionem haberet, ut idem Præpoſi. inquit in c.
1.in fi.prin. de feudo ſine culpa nō amit.& in c.fi.col.
3.quo tempo.mil.ſi delinquens gratioſè reſtituatur,
illa reſtitutio ſolum reſtituenti, & non illi, cui feudū
fuerit acquiſitum, cēſetur p̄iudicare: ex quibus infer-
ri uidetur, ꝙ ēt ſi Cæſar trāſigēdo uoluerit Regi quo-
ad feudum pręiudicare mediāte eius reſtitutione, ta-
men hoc non potuit. Nam pro ſolutione prædictorū
0 animaduertendum eſt, ꝙ† quando princeps cū ſubdi
tis, cum quibus bellum geſſit, pacē fecit per uiā ꝯtra-
ctus illos ad gratiam recipiendo, ſiue illis indulgen-
do, tunc talis receptio, ſiue indulgentia rōne pacis fa
ctæ uim plenæ reſtitutionis, & reintegrationis habe-
re dicuntur, Bal.in c.1.in uer.& hoc.2.col.ibi nota.ex
iſto tex. de pace conſtā. & cōſequenter huiuſmodi in
dulgentia dicetur operari etiam bonorum, & omniū
aliorum amiſſorum reintegrationem, argumento l.
1.in fi.C.de ſenten.paſ.l.unica. C. de reputationibus.
1 & Bal. ēt inquit ibi, ꝙ† pp pacem princeps bona, & iu
ra unius alteri cōcedere poteſt cum illius iniuria, qa
quando pace mediante finitum, & extinctum fuit bel
lū, dicitur ēt extingui omnis effectus inde ſequutus,
2 ut ibi not. ex iſto tex. ¶ Pręterea † reintegratio, ſeu re
ſtitutio, quæ fit propter pacem, etiam ad omnia bo-
na publicata, & ad tertium ex aliquo titulo peruenta
dicitur extendi, ut uoluit Bal.in d.c.1.in uerſ. priuile
gia.de pace conſtan.quem ſequuntur Areti. & Iaſon.
in l.Gallus.§.& quid ſi tantum.col.17. ff.de lib.& po-
ſthu. ex quibus tolluntur ea, quæ ſupra obijciēbantur
cum ſimus in reintegratione, & ad gratiam receptio
ne facta à Cæſare ipſi Duci ad effectum pacis contra-
hendę, & conſeruandæ. Pręterea motiua proximè re-
3 lata procederent, † niſi eſſemus in caſu, in quo prin-
ceps pro pace ineunda ad gratiam recipiendo, ſeu in
dulgentiam concedendo, uſus fuiſſet uerbis, (ut ita
loquamur) prægnantibus, quibus appareret de men
te ipſius principis uolentis plenariè reintegrare, & re
ſtituere, prout colligitur in caſu occurrenti ex uerbi
tranſactionis, ut iam diximus per ea, quæ uolunt Car
din.Abb.& Imol.in c.quia diligentia.de electio.Bar.
& alij in l.fi.C. de ſenten.paſſis. quoniam, & ſi aliàs
princeps non uideatur uelle alteri pręiudicare, tamē
quando uerba conceſſionis, & priuilegij ſaltem ex in
terpretatione contrarium inferunt, ſecus dicendum
eſt, ut uoluit Bald. in conſil. ultim. col. 3.lib. 3. nam
14 † tunc, etiam quod non expreſſerit, cenſetur pleni-
tudine poteſtatis uſus, ut per Abb.in d.c.quia.in prin.
& uolunt ſcriben.maximè Felyn. in c.quæ in eccleſia
rum.de conſtitu. quod ne uerba ſint ſine effectu, in
dubio cenſetur princeps uſus plenitudine poteſtatis:
faciunt, quæ habentur poſt Innocen.in c.innotuit.ex
tra de electio. ¶ Rurſus animaduertendum eſt, ꝙ li
cet ex prętenſis culpis, & felloniis Regi ius aliquod
eſſet acquirendum, tamen non ipſo iure, ſed median
te ſententia, ut omnes fatentur, & plenius diximus ſu
15 pra. Quò fit, † ut hæc acquiſitio dicatur fieri median-
te iure ciuili, & poſitiuo, cum ſententia ſit iuris poſiti
ui, & obligatio, ac ius, quod oritur ex illa, oriri dicitur
ex iure ciuili, argumento l.2.§.poſt originem.ff.de o-
rig.iuris.gl.inſti. de oblig.in prin.l. Iulianus. cum gl.
& ibi Bart.ff.de condic.indebi. l. 3. §.idē ſcribit.ff. de
pecu.per Bar.in l.ex hoc iure.colū. 2. ff. de iuſt. & iur.
16 † Princeps aūt ēt ſine cā ius, quod eſt de iure poſitiuo
debitum, tollere poteſt.c.propoſuit. de conceſ.pręb.
& fatentur communiter legiſtę in l.fi.C. ſi cōtra ius,
uel uti.pub. Bal.in l.fi.C.de ſenten.paſſ.& Alexā. poſt
Paul.Caſt.in l.cū hæredes.in prin.ff. de acqui. poſſ. er
117 go † à fortiori illud cum iuſta cā auferre poterit, & tā
to magis, quando ius erat acquirendū, ſed non reali-
ter acquiſitum, per ea, quæ habentur in d.l.cum hęre-
des.per Alex.poſt Pau.& in d.l.ex hoc iure.& iam dixi
mus, at feudum erat acquirendum Regi ex ſnīa, & ſic
de iure poſitiuo, igitur Cæſar potuit ex cauſa pacis
118 Regi præiudicare, cum † facilius ius q̄rendum, quàm
quæſitū tollatur, ut in locis proximè allegatis, & per
Abb.in d.c.quia.& hæc dicta ſint præſupponendo, ꝙ
ipſi Regi ius ad feudum ex prætenſis culpis fuerit acq
ſitum, quod tamen negamus, ut iam demonſtratum
119 eſt. ¶ Non videt̄ ēt contrariari id, † quod præſupponit
Fely.in c.uergentis.de hæreti.allegando no.per Bart.
Imo.& Rom.ī l.ſi finita.§.ſi de vectigalibus. ff.de dā.
infec. ꝙ ſi uaſallus, qui habet bōa feudalia à domino
temporali, crimen commiſerit, pp quod bona ſint pu
blicanda, bona tantum patrimonialia confiſcantur,
non autem feudalia, quia illa ad dominum reuertun
120 tur iſta ratione ſatis concludenti, qa cū † feudatarius
habeat feudum ratione ſeruitij perſonalis. c. 1. qbus
cau.feud.mitta.c.1.quæ fuit prima cau. benefi. amitt.
& pp hoc ſibi utile dominium acquiratur, iſtud utile
dominium non dēt dominus amittere, nec à ſua cā
ſeparari ob delictum uaſalli, qm̄ ſicut in fiſcum non
tranſit illa obligatio perſonalis, & ſeruitij debiti, quæ
eſt mere perſonalis.l.fi.in fi.ff.de contrah.emp.c.1.de
121 forma fidelita.cum † iuramentum fidelitatis dicatur
eſſe perſonaliſſimum Bal.in l.1. circa fi. ff.de rerū di-
122 uiſ.ita ēt † feudum, quod datur ratione fidelitatis, &
ſeruitij, in fiſcum tranſire non dēt, quia ſeruitia, & o-
pera unius uerè nō poſſunt dici alterius eſſe. l.nemo.
ff.de duobus reis.iuncta l.inter artifices.ff.de ſolutio.
123 cum gl.in uer.reum. Nam † prędicta procedunt, quā-
do ex alio delicto, quam ex eo, per quod principaliter
Maieſtas Imperialis offendi diceretur, quale eſt cri-
men læſæ Maieſtatis, bona eſſent publicanda, ſecus ſi
publicatio ex illo delicto fieret, per quod principali-
ter Maieſtas Imperialis offendi diceretur, & maximè
quando ipſe Imperator eſſet feudi dn̄s directus, ut la-
tius dictum fuit ſuper interpretatione. d.§.illud quo-
que. ¶ Ad quartam difficultatem deueniendo, ꝙ cau
ſæ in libello accuſatorio allegatę non perſiſtant, nec
Duci Vdalrico ad feudi amiſſionem obeſſe dicātur,
concludendum eſſe nobis vr̄ ad fauorē ipſius Ducis,
cum ea, quę Regia Maieſtas contra Ducem prętēdit,
non ſint ſufficientes cauſę ad excludendū ipſum Du
cem à Ducatu, propterea quia cluſæ, caſtrorū, & loco
rū damnoſa occupatio, & inuaſio ad iniuriam princi
paliter, aut ad offenſionem Regię Maieſtatis nō ema
nauerint, ſed potius ex quadam militum laſciuia, ſeu
licentia, & abuſu, & ut externi militis aditus impedi-
retur, eiq́; uia Germaniæ præcluderetur, ne eius aduē
tu prouincia illa depopularetur, ut omnia ſigillatim
&(ut dici ſolet) ad unguem probauimus Duci Vdalri
co quoad amiſſionem feudi nō obeſſe, quę aliter nō
repetenda cenſuimus. ¶ Pręterea ſi in facto uera ſint
ea, quæ in quinta qōne pręſupponuntur, fortè dici
124 poſſet, Ducē à feudo cecidiſſe, † ex quo pręſupponit̄,
Ducē ꝯ Maximilianū Regis filium hoſtiliter inſultū
feciſſe, pp quod vaſallus dignus eſt feudi amiſſione, ſi
cut ſi in propriam perſonā ipſius Regis inſultū feciſ-
ſet, cum eadem perſona cenſeatur eſſe filius cū per-
ſona dn̄i.l.fi.C.de impub.& alijs ſubſti.& patrē plus fi
liū diligere, quàm ſeipſum iura pręſupponant.gl.in l.
iſti qdē.in fi.ff.de eo, ꝙ met.cauſa.l.liberorū.ubi Bar.
125 ff.de uerb.ſign. † ꝙ aūt uaſallus hoſtiliter dominū aſ-
ſaliendo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſaliēdo feudo priuetur, probat tex.in c. 1.§. ſimiliter.
quib. mod.feu.amitta.ca. 1.§.porro. q̄ fuit prima cau.
benef.amitta.c.1.quibus modis feud.amitta.il 2.ergo
idē dicendū eſt, quādo filium domini aſſalierit: & hāc
dubitationē reſoluit Bart. cū quo alij pertranſeunt in
l.1.§.domini.ff.ad ſyllanianū.ubi inquit, ꝙ illa pęna,
quæ imponitur uaſallo, ſi aliquid cōtra dominū ſuum
committat, etiam eſt imponenda, ſi id contra filium
domini fecit, per illum textū, qui optimè facere videt̄.
¶Præmiſſis aūt nō refragātibus, ſaltē in caſu, de quo
agitur, de iure cōtrarium verius eſſe opinamur, quia,
quæ in facto ſupponūtur, ueritate nō ſubſiſtūt, cū nō
cōſtet Ducē Vdalricū cōtra Regis perſonā, nec eius
filij Maximiliani impetū aliquē fuiſſe; qua igitur rō-
ne feudo non fuit priuandus, quia cauſam, ſeu culpā
iuſtā ad feudi amiſſionē ſufficiētem contra Regē nō
commiſit, ita nec etiam ratione alicuius offenſionis
Maximiliano eius filio, vt dicitur illatæ, cum intentio
nem, mētem, ſeu propoſitum principaliter offenden-
126 di, ſeu iniuriandi nō habuerit; & † fortè in pūcto iuris
verum eſſe exiſtimamus, ꝙ ex ſimplici inſultu contra
domini filiū facto uaſallus nō ſit priuandus, & in hoc
ſit differentia inter perſonā domini, & filij, quia iura
loquētia de priuatione feudi ob ſimplicem inſultū ſi-
ne læſione perſonali ſe reſtringunt ad inſultū contra
perſonā domini factum.d.§.ſimilirer.& in d.§.porrò.
ergo id extendi nō debet ad inſultum ſimplicem fa-
127 ctū contra filium ſine perſonali læſione, cum † priua-
re quem feudo cenſeatur grauis pœna.l. teſtamento
128 centurio.ff.de manumiſſis teſtam. & † oīs extinctio,
atq; priuatio mors quædā habēda ſit.l.ſi quis ſic. ff.ſo-
luto matrimonio.l.gallus.§.quid ſi tantū.ff.de liberis
& poſthumis.l.moris.ff.de pœnis.Bal.in c. 1. §.præte-
rea Ducatus.de prohib.feud.aliena.per Federicū, quo
niā in pœnalibus, & odioſis pœnæ potius molliendę,
q̄ ampliandæ ſunt, & dicere poſſumus, ꝙ ſi iura feuda
lia idem de inſultu in filium facto, quod de inſultu in
patrem dominum uoluiſſent, inſultum in filium etiā
expreſſiſſent, prout facilè eis fuiſſet.c.ad audientiā.cū
glo.de decimis.l.ſi ſeruum.§.nō dixit prætor.ff.de ac-
quirenda hæreditate.l. unica. §.ſin autē ad deficiētis.
C.de cadu.tollen.quæ argumētatio maximè in pœna
libus procedit, prout ſæpe doc.& iura argumentātur:
129 nec contrariatur, ꝙ † iniuria illata filio patri inferri di
catur.l.1.§.penultimo.ff.de iniur.& inſtit.eod.tit.quia
& ſi hoc verum ſit quoad ius agēdi actione.l. Aquilię,
vel iniuriarum, nō tamē quoad feudi amiſſionem, qa
non omnis iniuria, nec quælibet cauſa, ex qua domi-
nus, eiusq; opinio grauari poſſet, eſt ſufficiēs ad hunc
finē.c.1.§.illud.n.quæ fuit prima cau.benef.amit.& in
quit text.in c.1. in prin.in quibus cau. feud. amitta. ꝙ
nō ſufficit omnis occaſio, per quā fidelis cenſetur eſſe
ingratus. ¶Sed magis in oppoſitum videtur ſtringe-
re deciſio Bart.in d.l.1.§.domini.quæ rem aliqualiter
dubiū redit, & niſi reperiſſemus illud dictū Bar.intre-
pidè cōtrariū dixiſſemus, tamē diligenter animaduer
130 tendo, † illa doctrina Bart.in caſu, de quo agitur, parū
facit, quoniā ipſe loquit̄ in terminis illius text.& ideo
extra caſum, & terminos illius ampliari non dēt eius
doctrina, ex quo ipſemet de hoc nos admonet.in l.nō
ſolū.§.liberationis.ff.de liber.legat. ut dictū doctoris
debeat intelligi, atq; reſtringi ſecundum legem, quā
allegat, ſed tex.in d.l.1.§.domini.loquit̄, quando per-
ſona filij ipſius domini corporaliter offenderetur uſ-
que ad mortem incluſiuè, idcirco uerum erit dicere,
quòd quando uaſallus filium domini perſonaliter of
fendiſſet, tunc feudo ſit priuandus, ſicut ſi perſonā
domini læſiſſet; ſecus igitur, ſi ſimplex inſultus ab-
ſque aliqua læſione contra filium domini factus fuiſ-
ſet: & hanc ſententiam ſequendo, facilè reſponde-

ri poteſt ijs, quæ habentur in c.1.§.rurſus.quę
ma cauſa benefi.amitt.& in c.1. §.1. quibus m
131 amitt. † loquuntur.n.de vaſallo, qui filiam,
ſtupraſſet, uel adulteraſſet, nā propter tale
nus plus quā perſonaliter cenſetur offendi
facto domino reſultaret nota infamiæ, quæ
nos, atq; graues uiros maior reputatur, q̄ m
tis.l.iſti quidē.§.1.in finalib.uer.ff.de eo, qđ
& hæc opinio nedū de iure uerior, ſed æqui
canda, ne in abſurdū incurramus, de quo pe
ſultum in d.l.ſi ſeruū.§.ſequitur. ff.de uer.
dū inquit hāc qōnē eſſe de bono, & æquo, i
nere plerunq; ſub auctoritate iuris ſciētiæ p
erratur, nā cum quæratur de dāno, & pœna,
potentior cauſa ſit eius, qui tenet, q̄ qui per
Non recedimus tamē ab alijs reſponſionibu
latis, ꝙ ea, q̄ contra Regem facta fuerunt, no
paliter animo, & intentione offendendi ſun
hoc magis reſpectu Illuſtriſs. Maximiliani R
ieſtatis filij, qui in caſtris Cæſarianis aderat,
cipalis Imperator, nec confœderati cōtra ill
cipaliter, ſed contra Cæſarem Imperatorem
gerebant, & propterea non poteſt dici pri
factus inſultus cōtra Regis filium. ¶Vltima
dubitatio, ſi Rex deducta crimina in libello,
obiecta non probauerit, num poſſit ad priu
ſui iuris, quod habet Rex in ſubfeudo Duca
niri, ſicut è cōuerſo uaſallus ſuo iure priuan
mino ſuo falſa crimina, ſeu quæ probari non
abijceret. Hāc hæſitationē paucis expediem
ꝑ ea nō eſſe multū exiſtendum duximus, im
ſup ea diſcuſſione hic opus eſſe uidebatur,
cis petitioni, qui de omnibus ꝓpoſitis qua
132 certiorari deſiderat prorſus ſatisfactū à no
luimus. In ea itaq; p̄ſupponimus, ꝙ † ſicut
ſæ, quibus vaſalli feudo priuari poſſunt, ſub
ta regula, aut aliqua diffinitione cōprehēdi
ita nec illi, quibus dominus ſuo directo iu
ri poteſt: neque in utroque caſu omnis oc
ficiens eſt, & talis, per quam uterque priua
gnus cenſeatur, ueluti ſupra de uaſallo oſt
133 † Pares tamen quoad hanc cauſam, & ua
dn̄s iure feudorū cōſuetudinario reputātur,
teri ex fellonia, vt ita dicamus, uiciſſim tene
niat̄, ueluti hr̄ in c.1.§. dn̄o cōmittēte. ſi de
conten.inter dominum, & agnatos.c.1.qu
134 minus à propr. priuetur, † dominus enim p
tate priuatur, ſi aduerſus vaſallum ſuum cu
ue aliquam (ut ita dixerimus) felloniam c
rit, non ex vi iuramenti fidelitatis, quod n
mino, ſed à uaſallo præſtandum eſt, ut in ca
liter vaſal.iurare debeat. ſed ratione cuiuſ
ralis obligationis, qua dominus vaſallo ſuo
nibus vicem reddere debet.cap.1.in fin.de f
135 ta.cap.de forma.cum glo.22.q.5. At † ſi vaſa
tor domini fuerit, feudo priuādus eſt.c.1.§.ite
lator.ſi de feu.controuer.fuer.inter domini
tos. cap.1.§.in quibus. de conſuetud.recti fe
136 cut † ſi hæres teſtatorem, & patronus libert
ſarent, ambo à bonorum poſſeſſione exclu
ut in authen. ut cum, de app.cogno. §. cauſas
tronus ex crimine.& l.fi.ff.de bon.liber.ergo
137 uerſo, ſi dominus uaſallum. Præterea † is, qu
de crimine accuſauit, ſi illud non probauerit
dus eſt.l.1.§.calumniatoribus.ff.ad ſenat.co
Igitur ſi Regia Maieſtas in probatione defe
detur Duci Vdalrico eſſe cōdemnanda in
ſuæ proprietatis. ¶Cęterum, his nō obſtātibus
riū ī hac ſpecie verius eē exiſtimamus, ꝙ Re
caſu aliqua ſit dignus pęna, vel ſi ex hac cā,

ſi dominus proprietate priuari deberet, hoc ad Ducis accuſati vtilitatē nō fieret, in primis qa † ex ſimplici accuſatione, quã uaſallus aduerſus dñm intenderet, feudo nõ eſt priuãdus, niſi per ſuã delationē dñm feceri graue diſpēdiũ, ac dãnum ſubſtinere. d.c.1.§.itē ſi delator. ergo idem in dño, qui uaſallum ſuum accuſauerit, dicendũ eſt, ſed per accuſationē à Rege factã nõ credimus Ducē graue aliquod diſpendiũ ſubſtinere debere, immò ex ijs, quę ſupra in alijs queſtionibus diximus fore abſoluendũ, ergo ob hanc ſimplicē accuſationē, quæ nõ ex falſis cauſis, ſed ueris, nõ tñ legitimis intẽtata fuit. Rex ſuo iure priuandus nõ videt. ¶Secũdo † uaſallus accuſando dñm excuſatur ſuam, uel ſuorũ iniuriã proſequẽdo. l. mater. C. de calũniat. glo. in d.c.1.§. item ſi delator. & in d.c. de forma. ſed rex accuſauit Ducē Vdalricum ſuã, ac etiã fratris ſui iniuriam proſequendo, ergo &c. ¶Tertio † qñ uaſallus dñm pro Principe, uel Repub. accuſat, pœnã priuationis non patitur argumento tex. in auth. ut cum. de appell. cogno. §. cauſas. in prin. glo. no. in d. §. item ſi delator. in glo. magna, ergo nec dominus pro principe accuſando aliquo iure priuabitur, ſed Regia Maieſtas etiam pro Cæſare Imperatore Ducem accuſauit, ueluti ex libello conſtat, ergo &c. ¶Quarto † quãdo feudum eſt Imperiale, ſeu Regale, & ſic quaternatum, ſi contingat, ꝙ dominus uaſallum ſuum accuſauerit, uel aliã contra ipſum felloniã cõmiſerit, ob quã feudo ſit priuãdus, tunc non uaſallo, ſed ſuperiori domino, hoc eſt principi aperitur, ut uoluit glo. in d.c. de forma. 22.q.5. & licet glo. in c.1. qualiter do. feu. priue. contrarium dixerit, uidelicet ꝙ uaſallo offenſo aperitur, tamē illa ꝓcedit in alio feudo inferiori, primo. n. caſu, uideretur inconueniens, ꝙ feudum Ducatus, uel alterius ſimilis dignitatis uaſallo pleno iure deberet acquiri, cum † dignitatum non ſint capaces, niſi ij, qui illas à principe habuerint, per ea, quę uoluit Bar. in l. reſcripta. C. de uar. & diuer. reſcrip. Bar. & alij in l.1. C. de dignita. li. 10. argumen. l. & qa. ff. de iuriſ. om. iud. & hanc diſtinctionē ponunt moder. maximè Præpoſi. in dicto c.1. de forma fideli. & Moderni quidam de penna in l. in ſacris. la 2. col. pen. uerſ. ſed pone Rex &c. C. de ꝓximis ſac. ſcrin. lib. 12. circa fi. Bal. in d.c.1. qualiter dominus feu. priue. & iſtud ſequuti ſunt Moder. Neap. uarijs in locis, & faciunt, quę ſupra diximus ſuper intelligentia c.1.§. illud quoq;. de prohib. feu. alien. per Feder. Sed in caſu occurrẽti feudum Ducatus eſt dignitatis, & ab Imperiali Maieſtate duxit originē, ut latius dictũ eſt, igitur Rex ſuo iure nõ eſt priuandus, quamuis fortè iniuſtè Ducem accuſauerit. ¶Non refrágatur, ꝙ ſi Rex in probationibus cõtra Ducē defecerit, puniri debeat, quia † hoc eſt uerũ, quando conſtaret de ſua euidenti calumnia, at quando iuſtam accuſandi cauſam, uel illi ueriſimilem haberet, excuſandus eſt, & hanc diſtinctionē ponit iureconſul. in d.l.1.§. calumniatoribus. cum ſeq. ff. ad ſenatuſcon. turp. & Imperator in l. qui non probaſſe. C. de calumniato. Sed Rex contra Ducē, eiuſq; filium, ac ſuos milites iuſtas, uel illis ueriſimiles cauſas habuit propter caſtrorũ, & locorũ Regis occupationes, inuaſiones, dãnorũ illationes, ac deprędationes, quas Regia Maieſtas ſe à Duce, eiusque militibus paſſam fuiſſe prætendit, & quibus in conſulto quodã dolore ad accuſandũ mota cenſetur, ergo licet nõ probauerit, nullo tamē mõ puniri, aut grauari debebit, arg. in ſimili l. gracchus. C. de adul. Pręterea, ut iã diximus, cõceſſio abſq; ullo ueri pręiudicio, ꝙ Rex his de cauſis eſſet iure ſuo, quod in feudo dicti Ducatus habet, priuandus, tamē illud ius feudi nõ uaſallo eſſet acquirendũ, ſed Cæſari principi, ac domino directo Ducatus, ut ex ijs, quæ habentur per ſcriben. & maximè per Prępoſi. in d.c.1. de forma fideli. colligi põt, & iã proximè diximus, & hæc pro enucleatione huius ultimæ difficultatis, ac cæterarũ oĩum nobis propoſitarũ dicta ſufficiant, in quibus oĩbus conſultationē hanc noſtram unà cum tota præſenti cauſa ſuæ Cæſareę Maieſtatis, ſuorũq; procerum ſano, ac integerrimo iudicio ſubijcimus, & ueniã ab eadē petimus, ſi qua benignis auribus ſuis ingrata, & fortè à ueris ſentētijs aliena dixerimus. Et ita, approbãte toto collegio nr̃o Bononienſi, de iure magis eſſe uiſum fuit. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Vaſallo committente crimen, quod parricidij appellatione poteſt contineri, illud non ſolum delinquẽti nocet, ſed etiam filijs ſuis, vt ad feudum admitti nequeant.*

Et an id ſit verum num. 21. cum ſeq & nu. 37. & 38.

2 *Parricidij crimen cõmittitur occidendo vxorem, filium, & ſororē.*

3 *Feudũ ob crimē parricidij à vaſallo cõmiſſum, non extãtibus agnatis primi acquirentis in quarto gradu, ad dominum reuerti dẽt.*

Et an id ſit uerum, num. 21. cum pluribus ſequentibus.

4 *Proditoriè agit, qui occidit homines de illo multum confidentes.*

5 *Vaſallus proditoriè agens eſt feudo priuandus, & cui aperiatur, num. 6. & 8.*

Quod declaratur num. 21. cum ſeq. & nu. 37. & 38.

6 *Feudum à fidelitate dicitur, & propter fidelitatem datur.*

7 *Proditionis qualitas aggrauat omne crimen.*

8 *Feudum, quo vaſallus propter delictum ab eo commiſſum ſiue in dominum, ſiue in alium criminaliter priuatur, nunquam ad filium tranſit, ſed uel ad dominum, uel ad agnatos.*

Et an id ſit verum, declaratur nu. 21. 37. & 38.

9 *Quid ſi feudum ſit nouum, & nu. 40.*

10 *In feudo nouo factum, ſeu delictum patris nocet filio.*

Et quomodo hoc procedat num. 40.

11 *Delictum patris in feudo recepto pro ſe, & filijs ſimpliciter, & indefinitè nocet etiam ipſis filijs, ſecus ſi receptum eſſet pro filijs cum expreſſione proprij nominis illorum.*

Et an, & quomodo id ſit uerum num. 42.

12 *Vaſallus occidẽs fratrē, uel alium etiã extraneum confeudatariũ, aut aliter vaſallum domini ſui priuatur feudo vnà cũ filijs ſuis.*

Et quando hoc verum ſit, & nu. 43.

13 *Vaſallus quoties delinquit contra legem feudi, & circa rem feudalem, ipſe, & eius filij à feudo excluduntur.*

Quod declaratur num. 21. 37. & 38. cum pluribus ſequentibus.

14 *Feudum non conceſſum ſub certa forma ſpeciali cenſetur conceſſum in forma communi, & quomodo, & nu. 19.*

15 *Feudum in dubio cenſetur à domino conceſſum, & à vaſallo retentum pro filijs, & deſcendentibus hæredibus, & in dubio quid hæreditarium eſſe cenſetur.*

16 *Feudum conceſſum pro filijs hæredibus dicitur eſſe quid hęreditariũ, & in eo delictũ paternũ filijs obeſt, & nu. 19. & 28.*

17 *Feudum, quod eſt hæreditarium, ob delictum vaſalli vnà cum alijs bonis ipſius delinquentis publicatur, fiſcoq; acquiritur.*

18 *Feudum ob delictum vaſalli quando ad dominum, & quando ad agnatos, excluſis filijs, & deſcendentibus vaſalli delinquentis, redeat, & nu. 46.*

19 *In feudo conceſſo ſecundum naturam feudi pro deſcendentibus hæredibus, ſi pater ob ſuum delictum illo priuetur, filius nec tanquam hæres patris, nec tanquam filius ſimpliciter ſuccedere poteſt, & quis ad illud admittatur.*

20 *Et ſi filius admitteretur, non poſſet, vaſallo, qui deliquit, naturaliter uiuente, ad vtilitatem feudi admitti, ſed ea ad fiſcum perueniret, & quando hoc verum ſit.*

21 *Filij, & deſcendentes vaſalli propter delictum parentum feudi priuatione dignum quando à ſucceſſione feudi excluduntur.*

Quid ſi delictum eſſet directè in dominum commiſſum, nu. 24.

Et feudũ quãdo dicatur merè, uel aliquo modo hæreditarium, & quãdo nõ, ſed ex prouidẽtia, et pacto domini cõcedẽtis debeatur.

22 *Delictum patris filio non nocet in eo, quod filius iure proprio, & ex ſua perſona habet.*

23 *Feudum paternũ quando eſt familiare, non eſt hæreditarium, neq; ſub reſtitutione fideicommiſſi vniuerſalis comprehenditur.*

moria non exiſtat.

7 *Ex curſu tanti temporis, de cuius initio memoria non exiſtit, omne ius, omniſque obligatio acquiritur, & in eo ſolo quis ſuam intentionem fundare poteſt.*

8 *Cenſuale ius cenſetur acquiſitum ex ſolutione penſionis per longiſſimum tempus facta, quando ſumus omnino in dubio, quomodo, & quo iure quis penſiones ſingulis annis ſoluerit.*

Cenſuarius ceſſans ſoluere etiam per centum annos non poteſt expelli, ſed contra eum agitur ſolum ad ſoluendum penſiones, & cenſus præteritos.

9 *Cenſualis contractus effectus remiſſiuè.*

10 *Res minoris, in qua ſolum utile dominium habet, non poteſt abſq; iuſta cauſa, & ſolemnitate in alienatione rerum minoris requiſita alienari.*

11 *Statutum laicorum iuramentum tollere, & ſuper contractu iurato diſponere non poteſt.*

12 *Indirectè tamen poteſt, & quomodo.*

13 *Actus agentium ultra eorum intentionem non operantur: & agẽtium intentio in dubio eſt illa, quæ eſt iuri conformis.*

14 *Conducens ſimpliciter ad modicum tempus rem, ſuper qua dominium, & poſſeſſionem habebat, ignoranter, & credens rem eſſe alienam, ex hoc ſibi quoad dominium, & poſſeſſionem non præiudicauit, immò conductio, & locatio eſt inefficax, nulliuſq; momenti.*

15 *Recipiens ab eccleſia in emphyteoſim rem ſuam tanquam rem eccleſiæ ſibi non præiudicat, neque ex hoc contractu ius aliquod, aut dominium in eccleſiam transfert.*

16 *Conductio rei, ſuper qua quis utile dominium habet, cum directum, & ciuilis poſſeſſio ſit penes eccleſiam, ualet reſpectu directi dominij, & ciuilis poſſeſſionis eccleſiæ.*

17 *Iuramentum non extendit uires ſuas ultra contenta in inſtrumento, ſuper quo fuit iuratum.*

EPITOME.

Qui ſoluit continuè, & uniformiter pro re cõducta eandẽ penſionẽ per annos triginta, immò per cẽtum, & ultra, & per tãtũ tẽpus, de cuius initio memoria non exiſtat, ꝙ ius coloniæ perpetuæ præſcripſerit, & acquiſiuerit, adeò, ꝙ donec penſionẽ ſoluat, non poſſit à re conducta amoueri: & ſi omnino in dubio ſimus; quo iure, & quomodo per tantũ tẽpus penſiones ſoluerit, ꝙ ius cenſuale acquiſiuerit, hic demonſtratur, & plenè habetur, quãdo, & quomodo ius emphyteoticum, ius feudi, & ius coloniæ perpetuæ ex huiuſmodi ſolutione præſcribatur, & acquiratur.

Et ſi quis minor rẽ eandem ſimpliciter ad modicũ tẽpus pro certa penſione cũ iuramẽto in forma cõduxerit, is ſibi quoad dictũ ius ſibi, & prædeceſſoribus ſuis ex prædicta ſolutione acquiſitũ non ꝓiudicauit.

CONSILIVM CXIII.

In præſenti cauſa duo principaliter ſunt diſcutienda. Primũ, an quis ſoluendo pẽſionẽ, ſeu canonẽ uniformem per tẽpus longiſſimũ triginta, quadraginta, uel quinquaginta annorũ pro re conducta ius emphyteoticũ, ſeu ius coloniæ, uel inquiliniæ perpetuæ præſcribat, adeò, ꝙ donec penſionẽ, ſeu canonem ſoluerit, non poſſit à re conducta amoueri. Secundũ eſt, ſtante huiuſmodi ſolutione pẽſionis uniformiter, & perpetuò facta, per quam ius perpetuæ coloniæ, ſeu inquiliniæ dicatur ipſi conductori acquiſitum, ſi poſt ius iam acquiſitum contingat, ꝙ quidam minor annis uigintiquinque, immò minor ſextodecimo anno, qui ut hæres ipſi conductori ſucceſſit, rem illam ſimpliciter ad modicum tempus pro certa penſione cum iuramento in forma conduxerit, an minor ille ſibi ex hoc præiudicaſſe dicatur quoad ius perpetuæ coloniæ iã ſibi, & prædeceſſoribus ſuis acquiſitum. ¶ Omiſſa diſputatione, longaq; argumentatione, quæ fieri poſ-

ſet, maximè ſuper primo dubio, ſuper
uario modo loqui uidentur, ego nunc
1 cluſiuè loquendo dico, † ꝙ Bart. in l. co
præſcriptione triginta annorũ. per not.
in fine magnæ gloſæ. C. de iure emphyt
is, cui iura emphyteotica ab initio conc
runt, per annos triginta, uel quadragin
uerit, præſcribit ius emphyteoticũ, &
nium, ſalua canonis præſtatione, ſicut
tio directũ dominiũ ſalua præſtatione
bi permittitur. & Baldus, quẽ ſequitur
lè agitur. C. de præſcriptione triginta a
col. dicit, ꝙ ſi conductio ab initio facta
cũ tempus, puta ad annũ, uel bienniũ,
annũ, uel biennium colonus, ſeu inquil
pus triginta annorum, & ultra ſteterit in
mercedẽ uniformiter cõtinuè ſoluendo
lutione dictæ mercedis uniformis, prob
dicitur colonus, ſeu inquilinus perpetu
dus in l. omnes. C. eo. tit. in 2. col. videtu
pradictis conformare, dicens, ꝙ ſi colon
triginta ſtetit in colonia, & dominus uel
pellere, colonus aũt dixerit, uolo penſion
ſoluere, quia ius colonatus præſcripſi, u
ptio obſtabit, dummodo colonus ſemp
ter ſub eadẽ penſione mercedẽ ſoluerit,
formiter: & ſic ex prędictis infertur ſecun
ꝙ etiã colonus, ſeu inquilinus ſimplex,
tio ad modicũ tẽpus conduxit, poteſt ius
inquilinæ perpetuæ præſcribere, etiã ſolu
lonus, ſeu inquilinus per triginta annos,
dẽ penſionem vniformem abſq; eo, ꝙ
ta, ſeu ut colonus perpetuus ſoluerit, nã
uerit ſe eſſe colonum ad modicum tem
annum, uel biennium, poſt illud tempu
tempus triginta annorum completum
teſt dici ipſum ſoluiſſe tanquam colonum
linum perpetuum, ſed ut ſimplicem colo
quilinum, & tamen vult, quòd ſoluendo
annos continuos eandem penſionem un
catur ius coloniæ perpetuæ præſcribere.
uoluit, & ſequutus eſt Alexan. in l. item
qui impleto. in 1. additione ad Bartolum
¶ Salice. in d. l. 2. C. de iure emphyteo. &
agitur. in finalibus uerbis. & Alex. in l. qui
princip. ff. de acquir. hæred. & in conſi.
3. colum. libro primo dicunt, ꝙ ſi quis ſit
ta, uel ut uaſallus rem tenuerit, & ut em
uel ut uaſallus per annos triginta, & ul
nuè canonem, & penſionem uniformiter ſo
hoc præſumitur emphyteota, uel uaſallus,
tum tempus dicitur tale ius præſcripſiſſe. E
infertur, ꝙ ad hoc, ut emphyteota, uel uaſa
præſcribere ius emphyteoticum, uel ius feu
ritur, ꝙ ſoluerit ut emphyteota, ſeu ut uaſ
idem expreſsè ſentit Bal. in c. 1. §. ſi quis pe
ſi de feu. fuer. controuer. in uſu feudo. dic
textum, ꝙ ad hoc, ut quis poſſit ius feudi p
poſſeſſio debet eſſe formis, ideſt tãquam fe
cus ſi eſſet informis, hoc eſt ſine cauſa, &
quis ius feudi præſcribere nequeat, niſi p
feudalis, hoc eſt, quòd poſſederit ut uaſal
bio autem non præſumitur poſſediſſe, & c
ter nec præſcripſiſſe ut uaſallus. Idem uid
eſſe de mente Bal. in c. fi. in verſi. nota, q
ptione triginta de feudo dato in uicem le
in ultima columna, qui dicit, nota, ꝙ pr
triginta annorum, quis ſe defendit in feud
rem aliquã feudi nomine tanquam infeud
derit, & ſeruitiũ pro ea domino exhibuerit,

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN